

REDACTIA

Deák Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.

Pe jumătate an .. 10 <

Pe 1 lună .. 2 <

N-ă de Duminecă pe an 4

coroane.

Pentru România și America

10 coroane.

Pentru România și străinătate

numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Invățături.

(g) Alegerile acum săvârșite ni-au dat privilegiu la multe învățături. Scoatem de data asta la suprafață mai ales una.

De când am început discuția pentru părăsirea pasivității și pentru intrarea Românilor în activitatea parlamentară, totdeauna am accentuat, că nu avem mari nădejdi dela activitatea deputaților noștri în parlamentul țării. Nu pentru aceea am propagat idea activității, fiindcă doară dela această activitate am fi așteptat vre-o îmbunătățire momentană a situațiunii politice dureroase, în care se află poporul românesc de sub coroana Sfântului Ștefan.

Nouă cel puțin, activitatea parlamentară nu ne-a trebuit pentru parlament, ci *pentru popor*. Activitatea parlamentară, *deocamdată*, nu-și va aduce roadele sale *în parlament*, ci *în sânul poporului* însuși.

Pasivitatea ne-a deslipit de popor. Ori cine ce-ar zice, mai presus de ori ce îndoielă este faptul, că pătura cultă românească peste tot, îndeosebi inteligenții politicieni români s'au despărțit aproape pretutindeni și aproape cu desăvârșire de popor. Poporul a pierdut înțelesul pentru o politică special românească și s'a dat fără nici un scrupul în serviciul diferitelor partide maghiare din țară, mai ales în serviciul partidului liberal, apoi în cel kossuthist.

Se putea zice cu drept cuvânt, că poporul românesc din Ungaria și Ardeal nu face politica și nu aprobă politica, pe care o vestește și o face inteligența română, politicienii români.

Guvernele, cari s'au succedat dela 1867 încoaci aduceau legi după legi tot mai asupritoare pentru poporul românesc. Toate legile, cari au fost aduse în contra noastră, au fost spriginite și laudate din partea *tuturor partidelor* din dieta țării și *cu toate acestea* masele mari ale alegătorilor români alegeau înșiși pe deputații, cari votau legile asupritoare pentru noi Episcopii noștri mergeau, ce e drept, din când în când în deputație pe la domnii ministri, dar' credințioșii Sfinților Părinți votau pe candidații ministrilor, la cari ne plângeam.

Noi vestim nemulțumirea poporului, dar poporul votă cu aceia, cari pricinuiau nemulțumirea aceluiaș popor. Era într'adevăr afară din cale comic lucrul acesta. Dar' noi nu voiam să înțelegem imposibilitatea acestei situațiuni.

Rușinea asta am voit să o spălăm prin intrarea noastră în activitatea parlamentară. Am voit să arătăm, că poporul românesc din Ungaria și Ardeal *de fapt* este nemulțumit cu situațiunea actuală politică a țării, că pretinde ușurarea sortii sale și drepturi politice egale cu celelalte națiuni ale țării, pretinde să fie considerat ca factor alcătuitor de stat cu naționalitatea sa neștirbită.

Dorința cetățenilor nu se poate lua în conziderare, decât numai atunci, dacă această dorință se *manifestă*. Am încercat manifestarea aceasta prin pasivitate. Ea însă nu a succes, ci tocmai dimpotrivă în loc să producă *unitatea* în manifestare ne-a spart și a distrus orice posibilitate a unei manifestări unitare.

Deci cel mai de aproape [scop al activității noastre parlamentare este să aducem poporul nostru întreg la aceea înțelegere a situațiunii noastre publice, care să aibă drept urmare faptul, ca *toate* voturile românești să se dea pentru politica noastră românească.

În scurtul interval de doi ani de zile am ajuns pe acest teren la frumoase rezultate. Dovadă despre aceea, că poporul este accesibil pentru înțelegerea politicii noastre. Rezultatele sunt frumoase, dar departe de a fi mulțumitoare.

O clasică învățătură zace în faptul, că lupta noastră electorală tocmai acolo a avut succesele cele mai frumoase, unde de decenii se desvoaltă din partea fruntașilor muncă conștie și stăruitoare pentru luminarea politică a poporului românesc: în comitatele Arad și Caraș-Severin.

Dacă însă și aici este încă mult de lucrat apoi cea mai arzătoare lipsă de muncă politică românească este în celelalte părți, cu deosebire în comitatele Bihor, Făgăraș, Sătmăr, Sălăgiu, Timiș și Torontal.

Deputații noștri așadară să nu vadă *primul obligament* al lor în lupta din parlament, ci în organizarea și luminarea politică a poporului. În scopul acesta toate mijloacele să le pună în aplicare: adunări populare cât mai dese, lățirea ziarelor, broșuri, conferențe, asocieri de tot soiul. Focul sacru neîncetat să primească aliment bogat.

Domnii din Orade, cei din Făgăraș, din Timiș și celelalte părți să ia pildă dela frații din Arad și Lugoj.

Oricum se va face legea electorală, scopul final să fie, ca toate voturile românești ori unde ar fi ele, oricum ar fi împărțite până la unul să se dea pentru politica românească. Este mareș acest scop și greu de ajuns. Vrednic este însă de munca cea mai stăruitoare a tuturor cărturarilor români, cari au inimă pentru poporul lor.

Ori nu este oare rușine, că și acum tot se mai află mulțime de cărturari, cari cu votul lor au spriginit curente politice dușmane poporului lor?

Cea mai de căpetenie învățătură, ce o scoatem din lupta electorală din urmă, este simțul sfintei datorii de a lumina poporul nostru în cele politice și a aduce pe toți în tabăra singur mântuitoare a politicii românești.

Inchideți-vă prăvălia! Zăpăciții dela «Lumina» vreau cu tot prețul să ne facă a crede, că numai dela «48» putem aștepta vre-un bine. De aceea răspândesc tot felul de broșuri scrise în limba noastră. Dar în acele broșuri nu se spune credeul politic al kossuthiștilor, ci credeul politic al tuturor naționalităților din țară. Se vorbește despre dreptul de vot, după cum e luat în programul nostru, se vorbește despre darea progresivă tot în acel senz.

Și după ce espune toate acestea pe larg, se adresează către Români zicându-le: «Să fim frați de cruce cu Ungurii».

Declarările făcute de ministru de justiție Polonyi, ne-au deslușit pe deplin, ce fel de vot universal voiesc kossuthiștii. Declarările lui Lengyel Zoltán au revărsat o lumină și mai clară asupra dorințelor lor. Dacă s'ar lua în socotință părerile acestui din urmă, ar fi egal, ca și când ai pune de-a dreptul deputat pe cine ei îl doresc.

«Frate de cruce» poți să fii numai cu acela, care-ți voește binele nu însă care voește să te stârpească.

Este o mare diferență între cele ce le spun cei dela «Lumina» și între cele ce vreau să facă stăpânii lor.

Lumea românească s'a convins despre obrăznicile jidovești, deci ele nu mai prind teren la noi.

Nu le rămâne, de cât și cei dela «Lumina» să-și închidă prăvălia.

Prietenia cu Croații. Ținuta din urmă a Croaților i-a pus pe gânduri pe Maghiari, cari nu de mult se laudau cu pretenia ce există între ei și Croați. Și sunt foarte îngrijorați, căci aceștia pretind comandă în limba croată pentru miliția din Croația, iar căile ferate să fie puse în mâinile unei direcțiuni croate.

Aceasta nu le place contraților maghiari și se lapadă de prietenia lor cu Croații.

Nici n-au acești din urmă lipsă de pretenie falsă.

Repausul de Duminecă. Ministrul de comerț, Kossuth și-a început activitatea sa sistând repausul de Duminecă pentru officianții dela băncile de asigurare pe lunile Maiu—August.

Di ministru a rezonat foarte bine, când a luat această hotărâre. Face doar parte din cabinetul unui bărbat de stat, care aduse în vigoare legile politico-bisericești, atât de dăunătoare pentru întreaga țară.

Și în sfârșit odihna nu e pentru cei ce lucră, ci pentru cei ce nu lucră.

Situația politică.

Budapesta, 10 Mai.

Situația se caracterizează prin momentană liniște și o lipsă de mișcare și întâmplări. Ministrul-președinte austriac prințul Hohenlohe-Schillingsfürst a fost ieri și alaltăieri aici pentru a lua o înțelegere cu cabinetul unguresc asupra convocării delegațiilor și asupra activității acestei corporațiuni. Rezultatul concret nu-i cunoscut, dar se spune, că în chestiile principale Wekerle și Hohenlohe au izbutit a ajunge la o unire și înțelegere. Delegațiile se vor convoca pe luna lui Iunie.

Noul președinte al casei magnaților.

Pentru postul acesta a fost întâiu amintit numele fostului ministru președinte Széll. Acuma însă se publică numele noului președinte, care va fi contele Dessewffy Aurel. Acesta a fost în trecut unul din capii opoziției din camera magnaților și unul din principalii capi ai partidului agrarian.

Șeful biroului președintelui cabinetului ministerial a fost numit scriitorul Ábrányi Kornél. El a fost timp de 20 de ani membru în cameră și a dezvoltat o largă activitate de ziarist.

Apponyi recidivist.

Ministrul de instrucție publică, contele Apponyi a primit azi iar o deputațiune, de astădată a artiștilor. În discursul său (atât de indispensabil) el a spus, că pentruca arta națională să înflorească puternic, trebuie ca și viața națională să fie puternică și deplină, să nu fie ciuntită și trunchiată. Cine cunoaște terminologia apponyistă, știe că prin cinstirea vieții naționale, el înțelege instituția armatei străine germane, în corpul națiunii ungurești.

Părea, că contele a părăsit sau cel puțin a amânat aplicarea acestei teorii pentru a putea ajunge în fotoliul ministerial. Dar să vede că ministrul nu a ajuns să stingă glasul opozanților de tot. Nădăjduim însă, că Wekerle și ceilalți colegi îi vor ajuta să-l facă să amuțescă, vindecându-l din recidiva aceasta.

Népszava despre arondarea colegiilor electorale.

În numărul său de ieri «Népszava» într'un temeinic și judicios articol de fond se ocupă cu noua arondare a cercurilor electorale propuse de Beksics. Se știe că Beksics propusese ideea de a face nevătămătoare reforma electorală printr-o împărțire a cercurilor electorale favorabilă Ungurilor și neprietnică naționalităților. După propunerea aceasta, părțile locuite de Unguri ar primi în proporție cu mult mai multe cercuri electorale decât cele nemaghiare. «Népszava» face o analiză pătrunzătoare a acestei propuneri, zicând, că aceasta ar însemna introducerea votului plural ca în Belgia, pe căi coteșe. Dacă într'un cerc electoral 150 de alegători aleg un deputat, votul lor este de 70 de ori mai puternic și mai influent decât al alegătorilor dintr'un cerc cu 15.000 de voturi — cum sunt astăzi. Cu chipul acesta sufragiul universal devine iluzoriu și nedreptatea pe care o combatem astăzi nu se schimbă de loc.

Alegerile din Croația.

Alegerile generale din Croația au adus o mare surprindere. Partidul zis național care în realitate nu era decât un instrument în mâinile ungurilor și care în Croația era numit partidul maghiarilor, a suferit o mare înfrângere. Fără a avea popularitate, întocmai ca partidul liberal în Ungaria, el s'a menținut la putere numai printr'un sistem de corupție și volnicie fără de păreche la alegeri. Azi el a căzut obținând numai 35 de mandate din 88. Opoziția alcătuită din 32 de na-

ționaliști (prieteni coaliției ungurești) din 22 Starceviciani, a ajuns în majoritate. Bucuria ungurilor asupra acestei biruințe a fost însă curând turburată. Căci opoziția cere acuma unele lucruri pe cari trebuie să le respingă orice ungur patriot. La deschiderea dietei croate opoziția a ridicat vechea revendicare a portului Fiume pentru Croația. Un deputat a strigat «Trăiască regele croat!» altul «Trăiască poporul croat!» Să știe, că Starcevicianii au ca punct principal al programului lor politic independența totală a Croației de Ungaria. Ce zici dle Kossuth la astfel de «prieteni?»

Din comitate.

Caransebeș, 9 Maiu 1906.

Congregațiunea comitatului Caraș-Severin a respins la 7 l. c. hotărîrea com. de avere a grănițerilor Severinieni să se honoreze cu 3000 coroane anual fișpanul comitatului, care ca comisar guvernial ia parte odată sau de douăori în an la adunările generale a comunității numite.

Prin acest pas al congregației s'a tras un spin dureros din sufletul amăriților grănițeri și este acumanădejdea că președintele com. de avere care de atâtea ori a trimbițat în vileag că va obosi numai pentru binele foștilor grănițeri, de acuma încolo va gândi și lucră pro prima pentru săraca tinerimea noastră dornică de învățătură și pentru ajutorarea școalelor noastre atât de înapoiate și lipsite...

Interesant a fost, că în congregație în cauza honorarului de 3000 coroane cel mai aprig dușman a fost dl Jakabffy, fostul deputat a Caransebeșenilor în Dietă...

Mandatul dela Ceica petiționat. Contra mandatului lui Korda, ales deputat în Ceica, Inger Soliman și soții, au înaintat petiție pe motiv, că între alegătorii lui Korda sunt introduși și aceia, cari au votat cu Inger, apoi coteșii partidei contrare au împiedecat pe alegătorii lui să se folosească de dreptul lor.

Se înțelege, că Românii s'au mulțumit, dacă au văzut în mijlocul lor pe Korda jucând, deci ei n'au nimic de zis contra celor petrecute la alegere.

Ce le pasă de căderea candidatului național?

D'ALE ALEGERILOR.

Alegerea de deputat din cercul B-Ineu-lui. Ziua alegerii de deputat dietal în cercul B-Ineuului a fost fixată pe Luni 30 April. Cu săptămâni înainte s'au făcut coteșiri în favorul milionarului baron Lud. Solymosy nu cu mâna goală ci plină de arginții lui Juda promișând fiecăruia om 30 coroane și pentru căruțe 12 cor. Căpitanii vrednici ai poporului însă au pus sentinele de pază foarte tare, intru cât nici duhurile necurate nu ar fi putut străbate să poată ademini inimile voturilor românești de a se încălzi de reușita faimosului baron. Satrapii nu se mulțumeau a coteși numai la frumoasa lumină a zilei, ci umblau noaptea, doar-doar vor putea ajunge la ținta dorită. D-zeul îndurării a voit altcum, poporul de veacuri împilat s'a deșteptat din somnul cel de moarte, încuragându-se unii pe alții, că acum a sosit ceasul al 11-lea ca și noi să ne alegem om din neamul nostru, care să ne reprezinte în sfatul țării, om cu durere cătră poporul sărac, care să lupte pentru ușurarea sarcinilor, a dărilor prea mari și pentru câștigarea drepturilor noastre noi date prin lege și astăzi neobservate de satrapii mameluci. Trecând prin comuna Hodiș 2 oameni din Prăgești, întrebați fiind, cum stau cu cauza alegerii de ablegat, au răspuns că foarte bine, la ce locuitorii comunei Hodiș au prins tot mai tari rădăcini în speranța alegerii candidatului național, așteptând cu nerăbdare ziua alegerii.

Duminecă în presara alegerii sosesc bravii Bocsigani, Maneran Antonie și Alexandru, Bulzan Iulian și Polc Todor într'o trăsură împodobită cu steagurile cand. național, cari prin câteva cuvinte roagă pe frații Hodișeni să se pregătească

cu toții să meargă încă Duminecă seara la Bocsig peste noapte, ca să nu fie înșelați de banii lui Juda. Hodișenii mulțumindu-le se nvoiesc la ce ei se duc la Cuied ca să-i aducă și pe ei. Nu trecu timp de o oră și iată un șir lung de căruțe se vede apropiindu-se din spre Cuied, bravii Hodișeni le es în cale și-i primesc cu un «să trăiască» de răsună văzduhul. În trăsura primă era dl Aurel Grozda, dl Niga din Arad și încă doi studenți universitari, în a doua părintele T. Micluța cu judele comunal Mican Nicolae iar celelalte 35 căruțe cu cele 139 voturi românești. Aici dl Grozda roagă din nou pe frații Hodișeni să plece acum împreună cu Cuiedianii la Bocsig. Mai vorbește și judele din Cuied îndemnând și antistia din Hodiș să vină cu el la ce Hodișenii l-au salutată cu mic cu mare. Laudă unui astfel de jude.

Brav s'au purtat și antistia din Hodiș, care încă a votat cu Dr. Suci, precum și întreaga comună. La îndemnul Cuiedianilor voturile — nu chiar curagioase — ale Hodișului au fost adunate de către vrednicul învățator Silviu R. Ganea, Herbei Nicolae, Voica Ioan și Oana Nicolae și înșirate în strada principală apoi în frunte cu părintele Avram Giurgiu au plecat spre Bocsig. Copii, femei, bătrâni cu capurile descoperite stăteau până ce au trecut acum 191 de alegători în vre-o 60 de căruțe. În decursul acestora notarul comunal a sosit la Hodiș să vadă ce-i mai rămâne și lui, dar s'a înșelat, că deși se ține cu putere mare n'a putut duce nici chiar un singur vot românesc.

Ajungând în comuna Aldești asemenea am fost așteptați de o mulțime de oameni dar durere că din 29 alegători numai 9 au fost pe partea noastră iar ceilalți cu judele cu tot erau pe partea lui Juda. Lipsiți de duhul înțelepciunii sunt și Voi-vodenii, căci numai trei inși au mers pe calea adevărului. În comuna Mănerău eram așteptați de preotul împreună cu turma sa, de aici iarăși trei nu au fost spurcați de papricaș.

Am sosit în Bocsig, unde harnicii Bocsigani ne-au pus la dispoziție sălașurile lor, ca să nu fim pradă baionetelor, căci de aici jandarmii a voit să ne trimită mai departe. Aici am petrecut noaptea în societatea dlui preot, a învățătorilor Aurel Borlea și Pavel cari atunci scăpase din mâinile gendarmilor, căci au fost opriți de a agită cum zic ei.

Noaptea a trecut în liniște, dimineața eram înșirați pe strada principală unde ne-a așteptat muzica, dar și jandarmii, cari s'au exprimat că foarte le convine mersul. Împreună cu Bocsigianii agiungem în B-Ineu unde ne-a fost pusă la dispoziție strada laterală, căci vezi Doamne și în Ineu deja pe strada principală locuiesc tulipaniștii. Ordinea între Români era susținută de cătră preoți și învățători și câțiva universitari din Pesta.

Rând pe rând mergeau voturile românești în frunte cu preoții și învățătorii lor la urnă.

Un amarit de român ceva Petkovic caută să tragă oamenii la locuința sa și apoi să-i trimită în tabăra dușmană dar nu i-a succes, căci preoții și învățătorii păzeau neîncetat. Laudă li-se cuvinte. Indignați până la simțământ erau Românii, văzând în partida contrară niște șube pătate, dintre cari vre-o câțiva au și trecut cu fuga în tabăra noastră muștrați fiind în conștiința lor. Pe la 3 ore d. a. fiind ca siguri de izbândă s'a făcut o tăcere în tabără, când de-odată corul plugarilor din comuna Bărsa cântă «Christos a înviat» sub conducerea șubașului Ioan Birău. Am ascultat cu capurile descoperite. Nu trece mult când deodată o muzică șvabească se apropie de tabăra lor, voind să indigneze pe ai noștri, dar nu li-au succes deoarece căpitanul de infanterie nr. 51 din Timișoara momentan i-a întors îndărăpt, ceace nu le-a plăcut Domnilor.

A urmat la votare comuna Cuied și Hodiș — cari făceau fală taberei deoarece erau 185 voturi, în frunte cu primarii. Pânăce n'au votat comunele Cuied și Hodiș, oamenii lui Solymosy erau bine tratați, numai ce se desfătau în mâncări și beuturi, dar cum au votat aceștia nefiind nici o speranță de izbândă a fost scoși afară arătându-li-se piața B-Ineuului. Rușine lor! Pe la 7 1/2 miliția ne-a lăsat să ne apropiem de urnă așa că eram tocmai în mijlocul pieții, așteptând rezultatul. Deodată sună clopotele pela ambele biserici, oamenii dau mulțumită lui D-zeu și iarăși cântă corul «Christos a înviat» și imnul regal în semn de iubire și alipire față de Domnitorul nostru precum și semnul de izbândă, căci poporul

român a avut să lupte cu un baron căruia i-a fost deschis portofelul pentru reușită spesând suma de 87.000 fl. Dar d-le baron spesează numai, căci bravii Cuedeni și Hodișeni sunt bine conservați în simțul lor și totdeauna vor sta gata a duce luptă cu ori și care baron, dar nu numai cu dl Solymosy, ci cu toți asemenea lui.

Vom fi deci gata ori și când la astfel de lupte prin cari vom dobândi tot ce este al nostru. În fine cred, că putem fi și mândri, căci nu a fost unul care să fi pătat cinstea noastră, curată a mers întreaga șubă românească împreună cu vrednicii lor conducători să ajungă la izbânda vrednicul nostru deputat Dr. Ioan Suciu.

Unul din cei mulți.

Alegerea dela Sebeșul-năsesc. Ca și anul trecut tot așa și acum sebeșenii și comunele aparținătoare cercului s'au purtat foarte brav, deși am picat și astădată cu candidatul nostru Dr. Leményi, am picat ca adevărați eroi.

Cu deosebire țeranii au putut servi de model tuturor rădăciților și trebuie să se rușineze acei câțiva oameni inteligenți cari au dezertat în mod laș și slugarnic.

Am picat, că am fost în minoritate cu 40 de voturi față de Sași Unguri, Jidani și alte bidigăanii și diferența a fost de 19 voturi dovadă, că ne-am purtat mai bine ca streinii.

Și cu tot dreptul n'ar trebui să fim indignați, că dela început n'am avut mari speranțe în reușită că după listă știm că suntem în minoritate. Credem însă, că conlocuitorii noștri Sași nu ar fi așa streini față de interesele lor proprii, neavând candidat din neamul lor, și știind că interesele lor naționale sunt identice cu ale noastre, știind mai departe că trăim împreună, și ei cu deosebire în orașul Sebeș sunt numai meseriași și neguțatori pe cari Românii îi țin, și să îmbogățesc pe spinarea Românului, nu vor dovedi atâta ură și dispreț, au făcut-o însă, să le fie de bine, fericească-i Jidani, dar să și-o noteze bine, că de veacuri Românul suferind s'a întărit și a progresat pe când ei tot în bine și în privilegii au slăbit și au degenerat, și nu e departe ziua, când va răsări soarele dreptății și pentru noi, atunci să nu aștepte ca să urmărim scriptura, ca să dăm cu pâine, în cei care dau cu pietrii.

Acum au dovedit pe față că ne urăsc, și că sunt în stare a se alia și cu dracul în contra noastră. Ei bine și noi ne vom stringe tot mai tare rândurile și le vom dovedi, că știm să răfuim.

Nu pot trece cu vederea a nu demască înaintea publicului pe acei boeri români, cari au aflat de bine a dezertă în ziua alegerii, și unii a votat chiar cu contrarii noștri. Dr. Ioan Dregan, notar public, om cu mare avere, dl Dr. Elekes, om bogat, Petru Paul, silvicultor și Nicolau Todor, cancelist, aceștia din urmă au votat cu contrarul. Tutorul orfanal a stat închis la jidanul Bajesdorf până a trecut alegerea.

Bine domnilor, vă întreb, v'au fost teamă să votați, că vă pierdeți slujba, dar atunci ce folos are poporul român, că are funcționari români? Oare bărbații noștri mari de pie memorie, cari din multă cruțare a făcut fonduri și stipendii ca să ne creștem oameni, cu ce scop le-au făcut? Sigur nu cu acel scop ca astăzi să meargă în luptă și comandați să deserteze, sau să se dea prizonieri de bunăvoie.

Spuneți-mi domnilor, țeranii oare nu-și au și ei interesele lor ori neguțatorii sau meserieșii oare nu tot așa ar putea și ei zice, că nu mer-

gem că ne periclitați interesele materiale. Și spuneți Vă rog oare streinii cum vă judecă, ce credeți?

Sigur, că dacă în față vă lingușesc, de dos vă batjocoresc.

Laudă li-se cuvine notarilor și primarilor din cerc, cari au votat până la unul cu candidatul național.

Un alegător.

Din Ciacova. Ahea se începuse campania electorală și cei cari trâmbețau urbi et orbi, că alegerile au să fie libere, că presia nu se va face, că fie care își poate exercita dreptul său de alegător liber, își și începură șicanele, își arătară colții.

Aci dețin un preot, care le pare periculos pentru izbânda steagului lui Kossuth, dincolo dispun ca procurorul să meargă la fața locului să dețină pe altul, care are păcatul strigător la ceriu de a-și fi împlinit conștiincios datoria sa și a fi lucrat pentru învingerea steagului național... Și apoi mai aibă cineva cutezanța să zică, că alegerile nu sunt libere! Iute și degrabă îi vor arăta ușa temniței.

Dar să nu ni-se impute, că criticăm fără bază: Să vedem pilde vii de libertate!

Să știe, că în cercul Ciacova s'a pornit o crâncenă luptă, voind fiecare partid a-și vedea candidatul său ales.

Partidul «danielist» — constituțional nu-i pot zice, căci strigătoare au fost crimele comise contra constituției — era compus din Jidovii cercului, al căror credeu politic era banul; în puterea banului se încredeau, căci aruncau banii ca sămănătorul grâu.

S'au trezit adecă Românii și au arătat Jidovilor, că nu mai suntem negoț de cumpărat, ci element de ordine, care urmează numai pe conducătorii săi firești. Au trântit Jidovii.

Era pe la început și un al doilea partid cu candidat oficios, în persoana kossuthitului Hevessy. D'ar acesta s'a retras. Alegătorii după retragerea lui Hevessy maghiarii încarnați: Nemții din Delta, au umblat în toate părțile până ce și-au găsit un alt candidat de bransa lor în persoana lui Dobroszlav Péter (nu-i vorba, Ungur și după nume!) Și dela venirea acestuia în cerc se încep teribilitățile.

Antistia din Jebel, care era dedată a porunci alegătorilor trimiși, (înțeleg pe notarul de acolo) rămâne singură. Jude și vicejude nu votează, un jurat votează cu Breban, iar cassarul cu Dániel, căci vezi Doamne e parochianul lui Iorgovici.

Ce să facă bieții notari, căci oamenii nici morți nu vor să se despărță de preoții lor?

Gândesc una și bună și o și împlinesc. Notarul subscrie, iar de martori pune pe vicenotar și pe un plăieș și face o îndoită acuză contra unuia din preoți cu scopul să-și câștige merite patriotice, și să discrediteze pe preoți înaintea credincioșilor lor.

Acuza pe cap. Surlașiu la pretură, că a concertat cu corul la venirea candidatului naționalist în comuna Jebel și Liget, neavând permisiunea prescrișă; îl acuză apoi la procurorul din Timișoara, că tot atunci a cântat cântări revoltătoare și a atârnat în vorbire contra statului; a afurisit pe acei alegători, cari nu vor votă cu Breban dimpreună cu copii, nepoții și strănepoții lor și astfel oamenii numai de frica blăstămului ar fi mers în tabăra lui Breban și nu din convigere.

Iată lucruri, cari numai din capete descreerate pot eși. Pentru că sunt neadevăruri toate.

În 8 c. st. n. a și fost citat capelanul Surlașiu la pretura din Ciacova, pentru a răspunde la interogator. Se împedecă dlor în faptul, că la sosirea candidatului național s'a cântat în cinstea lui, iar permisiune dela pretură nu a avut. Sentința încă nu e adusă. Iar în timpul cel mai scurt va avea tot același Surlașiu să se prezinte înaintea tribunalului din Timișoara, spre a-și da seama despre cutezanța lui de a duce atâtea alegători în tabăra lui Breban și a nu-i lăsa pe seama notarului, care (aceasta o aduc la cunoștința Românilor și Sârbilor din Ciacova) voește

să-și câștige merite aere perennia de a ajunge notar în Ciacova.

Iată, On. cetitori, cât de ieftine sunt meritele! N'ai decât să mințesti, dar în minciună să denunți pe vre-un român și apoi meritele sunt câștigate, calea spre Parnas ți-e asigurată.

Dar ca unul, carele am fost de față la venirea dlui Breban la Jebel, voiesc să dau cetitorilor fidel cele întâmplare acolo, nu cumva să se creadă, că domnii, cari joacă rolul «grozavilor» au dreptate.

Faptul e cum urmează:

Duminecă în 22 Aprilie n. și-a ținut domnul Breban vorbirea-program în Ciacova, Jebel și Lighet.

La sosire l-a întâmpinat părintele Surlașiu cu corul său și după ce l-a bineventat i-a cântat corul un «Mulți ani». Dl Breban își desfășură programul, iar după dânsul mai vorbesc dñii: Pinciu, Pop și Coste. În fine urcă tribuna și părintele Surlașiu și *combate demoralizarea în terminii cei mai aspri* arătând oamenilor prezenți însemnătatea deosebită, ce o are alegerea aceasta în urma împrejurării, că deputații aleși acum vor avea a face lege despre votul universal! Le zice alegătorilor, că *dacă vor votă pe bani, papricaș și beuturi* și nu-și vor da votul acolo unde le poruncește inima lor românească, iar deputații aleși vor face legi, cari vor răpi urmașilor lor drepturile, — *îi vor afurisi copiii, nepoții și strănepoții lor.*

De încheiere se mai cântă compoziția lui Vidu «M. lui Iancu» și «Imnul unirii» de Porumbescu. Iată agitația, iată «magyar állam elleni izgatás»-ul.

Acestea pentru adevăr. Cu atât mai vartos, căci cei cu musca pe căciulă lătesc vești grozave despre preoții noștri români din Jebel. În 8 Mai veniam dela Timișoara în societatea capelanului rom. cat. din Ciacova și a notarului Sârbu din Petroman. Cu această ocaziune am auzit acuze și mai grave la adresa preoților din Jebel, eșite din gura unui avocat jidov. Anume zisese avocatul Braun, că preoții din Jebel ar fi cutreerat satul noaptea, îmbrăcați în ornate și cu crucea în mână și ar fi jurat pe alegători să țină cu Breban.

Minciuni, calumni sunt acestea la adresa lor. Și Dr. Braun va avea să-și dea samă înaintea judecătoriei despre minciunile și obrăznicile sale.

Acestea am ținut de datorință să le constat în interesul adevărului. La timpul său — dacă vom auzi — vom comunica și sentințele aduse în cauzele de mai sus.

Jebelianu.

Intâmpinare. În Nr. 77 al «Tribunei», un corespondent anonim, scriind despre alegerea din Caransebeș, între altele zice următoarele:

«Paralizat în activitatea s'a națională a fost și dl Patrichie Drăgălina, vice-președintele Com. de avere. Bagsamă îl mișcă între altele și faptul, că tata ginerului său din Var. a primit exploatarea pădurilor din vecinătatea satului pentru o sumă modestă, pecând niște țărani care au cerut-o prin licitație, ceea-ce e regulă prescrișă la Com. de avere, au fost respinși.»

Câte șiruri, atâtea minciuni. Iată adevărul.

Subscrisul, am votat cu candidatul național Dr. I. Sârbu; iar ceea-ce privește cumpărarea pădurii prin tatăl ginerului meu, actele din arhiva com. de avere arată următorul fapt.

În 30 Noemvrie sub Nr. 2576/W. a. 1899 s'a scris licitație publică pentru o parte de pădure din seria B. parchetul I al foresteriei Ohababistra, întindere de 87.69 jugere catastrale. Licitațiunea, cu oferte sigilate, s'a ținut în 15 Decemvrie al aceluiaș On. Singurul oferent și cumpărător al acelei păduri a fost Ioan Șușoi, un econom harnic, din comuna Var. Alți reflectanți n'au fost.

Soartea a voit ca fiul său, în Februarie, să-mi devină ginere. Pe când deci, numitul Șușoi, a cumpărat pădurea la licitație publică, eu nici nu visam ca fiul său să-mi devină ginere. Acestea într-o restabilirea adevărului.

P. Drăgălina.

HARTMANN JÁNOS
ARAD
Strada Rákóczi Nr. 15.

Atelier de mase de
biliard, cheiuri,
plumbi și alte lucruri
pentru cafele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanez în ori ce blană fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a mea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vând și cumpăr plumbi folosite.
Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mese de biliard vechi le transform în nove și le schimb.

actul alegerii. Despre netrebniciile, brutalitățile corteșilor lui Korda, s'ar putea scrie cărți întregi. Korda de bucuria lui cea mare, în șatra lui cântă, bea și jucă cu alegătorii români.

Un alegător.

Alegerea din Ceica. Din altă corespondență extragem următoarele:

Nu ne mirăm într'atâta de popor, care nu știe face deosebire între programul nostru și cel 48-ist, ci ne mirăm, de conducătorii acestui popor, cari, nefiind la culmea chemării lor, (onoare excepțiilor) în loc să le arete lumina, le arată întunerecul.

Partea cea mai mare dintre preoți și învățători, au fost pasiviști, n'au luat parte la lupta națională, iar din cei ce au și luat parte, s'au aflat câțiva nechibzuți, cari uitându-și de sine, cine e, și ce chemare are, nu le-au fost rușine să lupte contra fraților lor.

Unii preoți și învățători îmbătați de mirosul papricașului, propagă principiile lui Kossuth între poporul nostru național și astfel făcându-se coadă de topor.

Dintre preoți mai mulți am văzut sub steagul 48-ist, de cei gr. cat. care-și ștergeau barbile de papricașul, pentru care ne-au vândut pe noi și pe fii noștri străinilor!

Unii ca aceștia nu se rușinează a lupta pentru izbânda acelor, cari sunt contrarii intereselor noastre politice-naționale? Pe unii ca aceștia nu-i putem numi, decât trădători de neam.

Numai o schintee de simț național de ar bate în inima acelor indivizi, nu făceau astfel de păcate și nu se făceau unealtă străină spre nimicirea noastră. Cel puțin când vedem amenințările din partea străinilor, când vedem jugul ce voesc străinii al pune în grumazii noștri, să ne strângem rândurile, dar nu să le împrăștiem și să dăm mână cu mână, că numai astfel putem avea un viitor mai bun.

N'o criu aceasta din rea voință, ci în nădejdea ca respectivii indivizi în viitor să vor îndreptă!

Un participant.

Lupta din Biserica-Albă. Despre lupta din cercul Bisericii-albe, corespondentul nostru ne scrie următoarele:

Din partea guvernului, ca în toate cercurile, așa și aici s'a candidat un guvernamental, față de candidatul naționalist: Iașa Tomici. Într'un cerc cu alegători peste 6000 și estins pe un teritor imens, era cam prevăzută nereușita, — mai adăugând, că alegătorii sunt amestecați de naționalitate: Români, Nemți, Sârbi și Unguri. Cu presiunea oficianților, intrigi și mituiri au făcut de au răstăcit mai mulți, dar fie zis spre lauda noastră, Românii noștri nici când nu au fost mai tari în conștiința lucrurilor, ce se petrec, ca și acum! De însemnat e și aceea, că înțelegerea între Sârbi și Români iarăși, nu a fost de mult așa bună, ca și acum, dovadă, că amândouă naționalitățile sunt pătrunse de însemnătatea lucrurilor. Cu vrednicie s'au purtat preoții români și sârbi, cari totdeauna în frunte erau, și cari și-au luat cea mai mare parte din cele petrecute. Cu regret trebuie amintit însă despre purtarea Șvabilor, cari poate fi din lipsa conducătorilor, ori pătrunși de dragostea față de maghiarism, cu trup cu suflet s'au angajat pentru a servi intențiilor șoviniște fiind ei în majoritate, cu preponderanța voturilor lor a putut numai învinge asupra noastră.

Multe scene frumoase s'au putut notă și cu ocaziunea alegerii acesteia, produsă de însuflețire drept dovadă, că ora din urmă a fost a pași cu toții în activitate.

Comuna Mluia dimpreună cu primarul comunei cu toții până la unul și-au dat votul pentru candidatul național, frumos s'a purtat Nicolințu, care în clipa din urmă punând la o parte orice frică și necontând la făgădueli goale, jumătate dintre votizanti s'au grupat sub steagul național. Aceasta este mai cu seamă de aceea de remarcat, pentru că la alegerea trecută toți erau supuși conducătorilor comitatensii, până la unul au votat cu partidul liberal. Pe toți i-a electrizat sosirea celor 12 sosiți de pe insula Ostrovu, cari în miezul nopții, plecând să scape de teroarea notarului, pe luntriță și-au făcut drumul îndelungat, numai să poată și ei spori numărul celor însuflețiți pentru cauza națională. De tot brav s'au purtat Bavaniște și Gaia, precum și comuna fruntașă Cubinul, unde preotul Secoșianu și-a câștigat merite mari.

Regretabil însă, că între Români și acum să mai tot află, cari nici acum nu pot ajunge la priceperea curentului de acum și la însemnătatea candidării, care este singura scăpare pentru noi de a ajunge la ceva. Nu putem trece cu vederea lăpădarea de neam, mai cu seamă, când aceasta se întâmplă din partea unui individ, care ar fi merit să joace rol de conducător între confrății săi. E de însemnat, că în cercul nostru, chiar un astfel de Român să nu se sfiiască a se lăpăda de neam și a trece demonstrând în tabăra contrară numai pentru aceea, ca să se poată închina unui fibirău și așteaptă dela dânsul să-l bată pe umăr. Servilism atât de mare nu am fi putut presupune dela membrul din congregație și proprietar din Timiș, dl Vasile Bunda locuitor din Cubin! Ba chiar să se pună în jug într'adevăr, ca să însemne pe toți aceea cari plecaseră la alegere pentru cari erau în altă tabără, ca d-sa abstragând dela aceea, ca cu aceea nu a înspăimântat pe nimenea: prin faptă a dovedit o slăbiciune, ce nu e deamă de un Român! Să nădăduim însă că se va îndreptă și d-sa și va intra cât de curând în tabăra unde-i este locul, — nedând prilej străinilor a-și mai bate joc de nici unul dintre noi.

— n — n.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 12 Mai 1906.

Pro memoria.

Numai câteva zile ne mai despart de actul solemn, prin care biserica catedrală din Sibiu se va predă sfintei sale destinațiuni.

Inima fiecărui român saltă de bucurie la vederea mărețului Sion, semn de evlavie poporului nostru ortodox din patrie.

Multe jertfe s'au cerut, decenii de-a rândul...

Dar bunul Dumnezeu ne-a ajutat, și acum vedem împlinită o dorință ferbinte a tuturor fiilor bisericii noastre dreptmăritoare.

În mijlocul acestor serbări, cari ne înalță sufletul, trebuie să ne îndreptăm privirea și în trecut, — spre acei bărbați luminați cari au inițiat lucrul și au pus bază sigură fondului, din care s'a clădit noul locaș dumnezeesc.

Cu pietate va roști fiecare creștin numele marelui arhieru *Andreiu Șaguna*, de care este legată și această operă. Eternă memoria lui!

În rândul al doilea meritul revine preasfințitorilor noștri arhieriei, cari au continuat lucrul și l-au dus la bun sfârșit.

Ilustra familie *Mocsanyi* prin generosul dar de 60.000 coroane și-a asigurat un titlu neperitor la recunoștința poporului român.

Între aceia, cari dela început au stăruit, cu cuvântul și cu fapta, pentru realizarea ideii lui Șaguna, cred că merită amintire specială *Zacharia Boiu*, primul paroch ort. român în Sibiu — cetate. Distinsul bărbat, ales la 1863 cu unanimitate de voturi, a știut conduce acea parochie mică și săracă în calea progresului.

Din puținul său a înființat atât în Sibiu cât și în Sighișoara, locul său natal, mai multe fonduri, între cari «fondul pentru turn și clopote» la biserica din cetate. Planul acesta, în urma eșirei lui Z. Boiu din parochia Sibiu — cetate — ales fiind de asesor konzistorial — nu s'a realizat. Biserica din strada măcelarilor n'a ajuns a fi înzestrată cu turn și clopote, ba în cele din urmă s'a demolat. A rămas însă fondul creat de *Zacharia Boiu*, în suma de 16.000 coroane. *La 1902, acest fond s'a dat în scopul zidirii bisericii catedrale.*

La colecta ce s'a întreprins tot atunci de către fruntașii din centrul metropoliei noastre, asesorul *Zacharia Boiu* a contribuit din nou cu 500 coroane. Moartea nemiloasă a răpit din mijlocul nostru mult preț de timpuriu pe acest bărbat împodobit cu rare virtuți, ale cărui merite nu se pot cuprinde într'o scurtă notiță de ziar. Cine a văzut servind pe acest adevărat preot la altarul Domnului, și cine l'a auzit predicând și glăsuind poporului său, acela totdeauna îi va păstra o pie memorie, și numele lui totdeauna va fi pomenit cu laudă, alături cu cei mai aleși fii ai bisericii și națiunii!

— **Alegerea de deputat în Dobra**, în urma volnicilor unor oameni lipsiți de simțul dreptății — se va face de nou. Ea va avea loc în 23 Mai n., când frații români alegători prin ținuta lor deamă, votând cu toții pentru candidatul național, vor ști să pună capăt obraznicilor, cari cu ori ce preț voesc să facă desbinări între noi.

La luptă deci cu bărbăție!

— **Concertul Corfescu.** Relativ la concertul ce-l va da baritonistul Corfescu, în seara de 13 Mai st. n. a. c. facem cunoscut publicului nostru, următoarele aprecieri ale ziarelor streine. «Elenzék» și «Ujság» din Cluj scrie: «În rolul lui «Rigoletto» din opera cu același nume și-a luat rămas bun, distinsul baritonist N. Corfescu, care în timpul celor 10 reprezentațiuni de operă, predate în teatrul național în fața celui mai inteligent public, a devenit foarte iubit și apreciat. Distinsul artist prin vocea-i condusă cu mare artă și focul artistic atât de îngrijit și elegant câștigase admirațiunea publicului. Această reprezentațiune a produs asupra publicului nostru o impresiune deosebită prin farmecul cântului său cald, voca-i voluminoasă și prin interpretațiunea sa din care a făcut o adevărată creațiune.

Pentru care publicul în nenumărate rânduri l'a chemat în fața scenei făcându-i manifestațiune de plăcere și admirațiune în mijlocul aplauzelor care nu mai încetau și încoronându-l cu coroana de lauri etc.

Aceste aprecieri ale străinilor este o asigurare mai mult pentru publicul nostru, care se va grăbi să vină să asculte pe artistul atât de sărbătorit în toate centrele române și streine.

Tot la acest concert vom avea ocaziunea de a asculta și pe *Dna Maria Corfescu*, soția și eleva distinsului artist.

Inceputul concertului va fi la orele 8 seara și se va ține în sala cea mare a Hotelului dela «Crucea albă».

Bilete se găsesc spre vânzare la librăria *Klein Mór* lângă «Crucea Albă».

— **Aprecieri bine meritate.** În revista «*Wiener Hausfrauen Zeitung*» din Viena Nr. 14 din 8 April, sub titlul «*Rumänischen Volkskunst*» dl *Emil Sigerus* scrie următoarele:

A trecut aproape o jumătate de veac, de când frații Grimm au atras atențiunea asupra producțiilor naive folclorice și au introdus în știință etnografia. În Germania s'au început cele dintâi cercetări etnografice cari au descoperit un material foarte important în acest ram. Astăzi abia să găsește o țară care să nu fi fost cercetată din punct de vedere etnografic. A fost doar pentru aceasta timpul suprem, — deoarece cultura modernă, indeosebi comunicațiunea atât de înlesnită astăzi, — amestecă și schimbă grabnic notele caracteristice ale popoarelor din orientul Europei. Nu de mult a dovedit o expoziție din Muzeul austriac ce comori bogate ale diferitelor producții de interes etnografic se găsesc și astăzi în statele austriace. Nu mai puțin bogate și interesante, de-

cât doar mai puțin cunoscute sunt produsele etnografice din regatul ungar, atât de împistrit de neamuri cu caracter deosebit. Intre popoarele Ungariei, cari și-au conservat și în veacul XX nealterate notele specifice ale ființii lor etnice sunt *Românii*, cari în număr de peste două milioane locuiesc în partea sudică a Ungariei și la poalele Carpaților în Ardeal. Pe lângă moravurile și obiceiurile lor străbune, Românii și-au conservat și portul lor pitoresc, căruia femeile române prin diferite țesături și cusături făcute cu multe măiestrie îi dau deosebită valoare artistică.

Deja de mai mulți ani o damă cu mult simț artistic a societății române din Transilvania, dna Maria Cosma, soție de director de bancă, a început a colecta aceste deosebite de interesante produse ale industriei casnice românești pe cari gentila dsale fiică, dsoara Minerva Cosma, le-a publicat acum într-o foarte prețioasă colecție intitulată: «Ornamente de industrie română de casă».

Această lucrare merită să fie cunoscută și afară de Ungaria, deoarece ce nu numai lumea femeiască găsește în ea deosebite motive de artă, dar și pentru industrie, indeosebi pentru industria artistică este prin extraordinarul simț artistic și prin motivele de bun gust cu cari a fost alcătuită de un neprețuit interes. Aceste lucruri ale femeilor române sunt atât de originale și drăgălașe, atât de vii în color ca un buchet al unor minunate flori de câmp, cari își deschid potirul pe puternicele creste de stânci ale Carpaților.

Nu numai albiturile și le împodobește țeranca română cu o sânguință neobosită, ea găsește timp destul în lunile lungi de iarnă ca să facă la războiul ei destul de primitiv covoare și alte țesături bogate în colorii cu cari își înfrumusețează locuința. Când în toate aceste lucruri ornamentele geometrice sunt dominante, se arată și prin aceasta, și dovedește cu prisosință admirabila lucrare a domnișoarei Cosma, bogatul spirit de invenție și simțul deosebit pentru formă și colorii. Domnișoara Cosma ne-a dat puțința să admirăm o clipă comoara bogată a artei poporului român.

Numai bucură ne putem din tot suflul nostru, când ni se dă privilegiul să citim în foile străine despre noi aprecieri atât de binemeritate.

— **Idee bună.** Direcțiunea institutului teologic pedagogic din loc a dat voie tinerimeii de sub oblăduirea ei, să ia parte în număr cât mai mare la sfințirea catedralei din Sibiiu.

Azi după prânz au și plecat spre Sibiiu douăzeci de înși.

— **Doctorul Alex. M. Pop,** specializat în morburile interne, medic balnear, își reîncepe praxa medicală în băile Herculane cu 1 Mai c.

— **Principi arestați pentru furt.** În castelul Busedow (Prusia) au fost aflate o mulțime de obiecte de preț din aur și argint, cari toate sunt furate de prin oțelurile mari din capitalele europene. În urma richizițiunii procurorului castelul a fost sigilat, iar proprietarii lui, principi și principesa Wrede, arestați într'un oțel lângă Madrid, spre a fi estradați Germaniei pentru furt.

— **Maxim Gorki dat în judecată.** Maxim Gorki a fost din nou dat judecâții pentru motivul, că ar fi favorizat în străinătate mișcarea revoluționară în contra Rusiei.

— **Invătător harnic.** Primim următoarea corespondență: Invătătorul Romulus Ioanovici din comuna Birna, în scurt timp, de când funcționează ca învățator în numita comună, a arătat destul progres, adecă acum de curând a înființat și cor în comună, care pentru o comună așa de mică este destul de bun. Și prima dată în ziua Bunei-Vestiri a cântat în biserică liturghia pe 4 voci de Vidu. Iar în ziua de flori la invitarea colegului său Ioan Petrescu și a economului Petru Lerinți din comuna Sarazani, au bine-voit a se osteni de a venit în comuna noastră, și a cântat în sfânta Biserică aceiași liturghie. Biserica era ticsită de oameni care doriau să audă cântând corul, care pe la noi numai după spusele altora se cunoșteau. Deci cu aceasta ocaziune noi locuitorii com. Sara-

zani, am rămas adânc impresionăți. Primiască deci și pe calea aceasta coriștii din comuna Birna sincere mulțumiri din partea noastră. Laudă și recunoștință merită deci susnumitul învățator pentru osteneala ce-și dă pentru de a face progres și tot odată nume bun comunei. Respect și onoare se cuvine tot odată și judeului com. Ioan Borțun care la toate îi dă mână de ajutor dlui învățator. Din aceste se vede cât plătește buna înțelegere dintre conducătorii poporului. Înainte numai și Dzeu cu voi!

— **Cor de plugari în Șiclău.** Primim îmbucurătoare știre, că în frunța comună Șiclău, țărani în însuflețirea lor pentru tot ce e bun și folositor, s'au hotărât să facă cor sub conducerea dl. inv. Ioan Bele. Hotărîrea lor au și dus-o la îndeplinire, căci de câteva săptămâni fac probe, care sunt destul de succese.

Pe când se va face sfințirea de biserică vom avea privilegiul să-l ascultăm acest cor.

— **Moartea prințului Henric VII Reuss.** Fostul ambasador al Germaniei la Viena, Petersburg și Constantinopol, a murit în ziua de 2 Mai în etate de 82 ani.

După terminarea studiilor sale juridice și agromonice a intrat la 1853 în serviciul legațiunii prusiane din Viena. El și-a terminat cariera diplomatică la 1894, după ce a fost colaboratorul prințului Bismarck 23 ani.

— **Numărul locuitorilor în Serbia.** Conform recensământului ultim, încheiat în 31 Dec. 1905, locuitorii Sârbiei sunt în număr de 2,688.961 și anume: 1,383.784 bărbați și 1,305.177 femei. Pe un kilometru pătrat se vin 55.7 locuitori. Belgradul are 80.747 locuitori.

— **Călătorie sub vagon.** Un tânăr român cu numele Dimitrie Huliță, viticultor din Constanța, dorind să ajungă la Paris și neavând bani pentru călătorie, s'a ascuns pe bordul unui vapor ce mergea la Constantinopol. Sosit aici, a isbutit să se ascundă sub platforma unui vagon restaurant, în care poziție a ajuns până la locul de destinație — Paris, unce fu găsit pe jumătate mort de oboseală de organele găirii la curățirea vagonului. Se zice, că această călătorie alui Huliță nu e prima de felul acesta.

— **Ceremonie în Petersburg.** Cu prilejul deschiderii Dumei va avea loc în palatul de iarnă din Petersburg în prezența împăratului o ceremonie după care aleșii Dumei vor primi cărțile de intrare.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc al față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărată calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapest—Erzsébetfalva. Spre influență sigură și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și aceleia îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, sapunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1:20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Magazin de stofă de fabrică,** *Leichner și Fleischer*, Pécs. În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3:30—4:40—6:60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucurosi probe. *Leichner și Fleischer*, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **Beția duce la păcat și mizerie.** Atragem atenția asupra anunțului „Am fost bețiv” al spițeriei lui Frankl Antal din Seghedin.

BIBLIOGRAFIE.

A apărul «*Lucașărul*» nrul 8. cu următorul cuprins bogat și admirabil:

Suflet (poezie) de O. Goga. Paznicii de George Stoica. Idilă de C. Ionescu. În Pribeje (poezie) de I. Borcea. V. E. Moldovanu își mântue drama sa «*Pintea viteazul*» ce a fost prezentată și la concursul din 1904, publicat de societatea pentru teatru. A fost cea mai bună dintre câte au intrat. Urmează apoi cronică bine îngrijită.

Posta Redacției.

Dlui N. Bremleu. Surducul-mic. Dacă are cineva pământ într-o comună vecină nu poate să adune darea d'acolo cu cea din alt sat, ca să dea cenzul cerut.

Pentru alți pot reclama, dar numai în comuna proprie și dacă Dta ești susceptibil, la din contră nu. În întrebările cealalte află deslușiri în cele publicate despre alegători în foaia noastră. Timbre nu trebuiesc.

Economie.

Arad, 12 Mai 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 11 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:60—13:62
Orz pe Aprilie	15:82—15:84
Cucuruz pe Mai	13:32—13:34
Grâu de toamnă pe 1906	13:76—16:78

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16:62—16:64
Secară pe Aprilie	13:56—13:58
Ovăs pe Aprilie	15:42—15:50
Cucuruz pe Mai	13:36—13:38
Grâu de toamnă pe 1906	16:76—16:78

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15:10—15:20
79—100	
Secară: 100	12:20—12:30
Orz: 100	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 klgr.	14:10—14:20
cernet 100 klgr.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100	13:00—13:10
vechiu 100 klgr.	

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
" " " mic	160—
brut " mare	156—
" " " mic	158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

A apărut și se află de vânzare la administrația »Tribunei»:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,

tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Grădina „Mikádó”.

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că azi Sâmbătă după amezi am deschis grădina **Mikádó** și învit la aceasta onor. publică cu onoare.

După amezi dela 5—7 ore mare concert dat de muzica militară. — Intrare liberă.

Cu stimă:

Szűsz Mór.

Cele mai fine și mai elegante haine
pentru bărbați, copii
 și cel mai potrivit și cel mai ieftin
 izvor de cumpărare pentru ori-ce îm-
 brăcăminte se află la

Moskovitz Zsigmond
 Arad, Edificiul teatrului
 unde e asortiment bogat și
 cel mai bun croi.

Trag atențiunea binevoitoare a P. T. preoți,
 precum dnlor teologi și pedagogi asupra îm-
 brăcămintelor

„Șaguna“

făcut de mine, ce se poate cumpăra exclu-
 siv numai la mine, precum și redingate și
 veste preoțești.

Ori-ce îmbrăcăminte cumpărată dela mine,
 se străformă după măsura corpului fără nici
 o plată.

Telefon-nr. pentru orași și comitat: 534.
 Intrebuițarea telefonului pentru P. T. public
 e gratuită.

Comande din provincie se efectuează
 momentan.

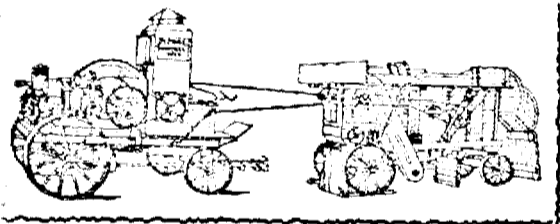

BANCA NATIONALĂ A ROMÂNIEI.

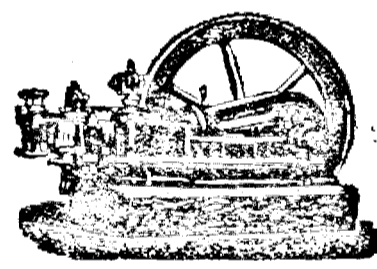
SITUAȚIUNEA SUMARA.

1905 22 April		ACTIV	1906 15 April 22 April	
64794848	{ 46475848 Reserva metalică Aur . . . 74025825 } { 19319000 " trate Aur . . . 30507500 } Argint și diverse monete Portofoliu Român și Străin (*) Impr. contra ef. publice 5451600 } " " " " in cont curent 18994447 } Fonduri publice Efectele fondului de rezervă " " " amortisarea imob. și material Imobili Mobilier și Mașini de Imprimerie Cheltueli de Administrațiune Depozite libere Compturi curinți Compturi de valori	105317461	104533325	
4255185		1688545	1777810	
37268236		50238229	45662769	
18450505		24180258	24446047	
11999990		11999924	11999924	
14316173		14983507	14983507	
1704306		2914292	2914292	
5669837		5768182	5768197	
575382		602231	602371	
546477		604700	607754	
83309762		82513980	83249680	
20891383		21422756	25941851	
16857257		19214097	18703830	
280639341	341448162	341191357		
12000000	Capital	12000000	12000000	
19771835	Fondul de rezervă	21036346	21073386	
2946244	Fondul amortisării imobilelor și material	3105044	3140124	
161907250	Bilete de Bancă în circulațiune	222005630	220889660	
704250	Dobânzi și beneficii diverse	784162	838507	
83309762	Depozite de retras	82513980	83249680	
—	Compturi curinți	—	—	
280639341		341448162	341191357	

Scomptul 5%
 *) Dobânda 6%

LEEL ÖSSY IMRE
 turnătorie de oțel, fer și metalurgii și atelier de reparări de mașini
 Timișoara-Iosefin, Strada Pacsirta nr. 4.

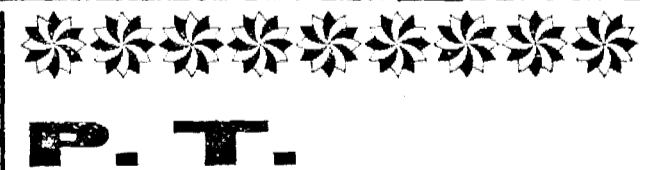

Primesc
 transformări de triere, automate pentru
 arat, ș. a. lampe de acetilen și tot felul
 de mașini de macinat, mașini de fabrici
 cu ajustare deplină, apoi tot felul de
 lucrări de dulgherii și reparaturi de ma-
 șinării.

Fabric
 mașini pentru sămanat și pus
 de cucuruz
greble de fân, pluguri
 și prese de vin.

Espedez
 mașini de abur, cazane, apaducte și
 pompe pentru fântâni, apoi fer, oțel și
 și metal turnat în formă brută ori pre-
 lucrată după orice formă și desemn.
 Cumpăr ori schimb
 mașini vechi, fer bătrân și ori ce fel
 de metalurgii.

FISCHER KÁROLY
 fabricant de funii, țesături,
 de site și saltele de sirmă.
 Arad, József főherczeg-út 8. sz.

P. T.
 Avem onoare a anunța prea on. public
 și mult stimaților noștri mușterii, că din cauza
 măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am
 avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața
 Andrassy nr. 20, în palatul Fischer
 Eliz,
 în strada József főherczeg nr. 11
 casa MÜLLER (colț cu strada Karolina).

Din cauză, că avem un local închiriat
 cu mult mai ieftin, ca cel de până acum,
 suntem în plăcuta poziție de a servi pe on.

noastră clientelă cu prețuri și mai convena-
 bile ca până acum.

Atragem atențiunea prea onor. public
 asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate
 cele de lipsă și îl rugăm să ne onoreze cu
 vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu bine-
 voitoarele lui comande și semnăm

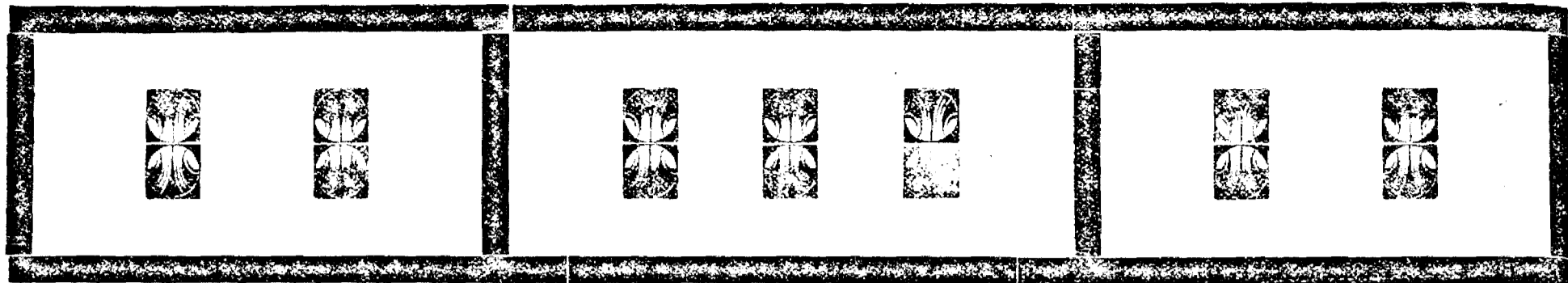
cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Tsa

„La plumbul vânător” — József főherczeg-ut nr. 11.

Recomandă preparatele sulo de sirmă ca: țesături de
 sirmă din aramă, fier și ținc, pe cari le are în deposit
 mai ales pentru mori, fabrici și scopuri agricole. Afară
 de acestea, recomandă sitele sale pentru Sita de ventilaț
 sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică
 la Ingrădit de grădini, grădiul publico, curți de galițe și
 păduri cu vinat, site de sirmă cu ramă de fier pentru
 scopuri delucrări de pământ, nisip, petriș, și pentru lu-
 crări de mine, zidiri și grădinărit. Site la ferestre de piv-
 nițe și magazine de grăunțe. Apărătoare de scintei la
 locomotive, mori și cosuri de fabrici. Somiere elastic,
 de oțel pentru pat pe staluri de fier și lemn, cari în pri-
 vința ușurintei de a se ținea curat sunt foarte recoman-
 dabile. Diferite site din păr, aramă și mătase, dobe pen-
 tru tutun, site-dobe, și orice fel de obiecte și lucrări din
 aceasta branșe — — cu prețuri din cele mai moderate.

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

==== vis-à-vis cu ușa principală a teatrului. ====

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maiestrii aradani

 MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.

Înd scopul nostru a aduce în contact direct publicul cu măiestrii, punem la dispoziția onorabilului public

==== **Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile!** ====

==== **Cu planuri servim gratuit.** ====

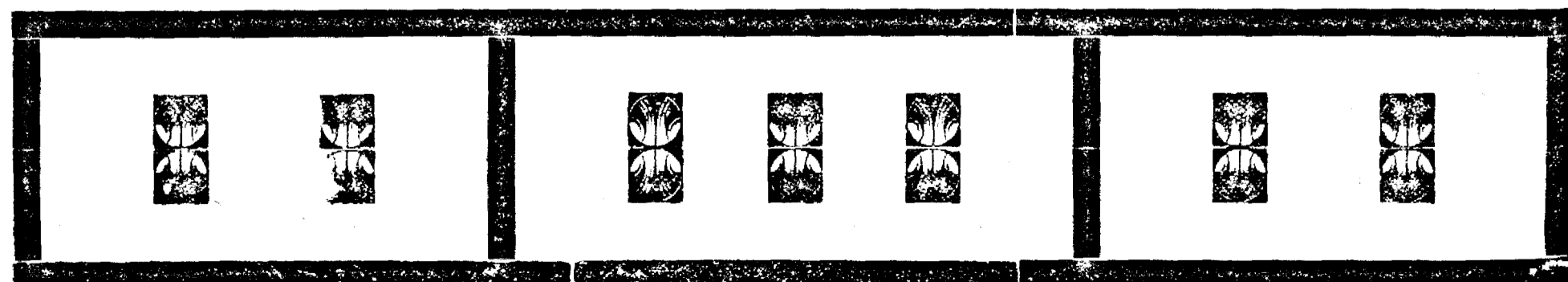
Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.

Protejarea onor. public o cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

 Splendida iluminatie seara până la ora 11.

Doamnelor!

Fiește-care damă se poate convinge personal, cât de ieftine, de fine, bune, și cât de durabile sunt corsetele de ultima modă ce se pregătesc în atelierul meu. Am în deosebi corsete gata și le vânz pe prețuri în adevăr reduse. Bandage pentru susținerea abdomenului, pregătesc după măsură. Cei din provincie, pot cere îndrumări.

Cu stimă

Pilcz Irma, Arad

Deák Ferencz-u. 30.

La expoziția din Paris 1900 a câștigat „Grand Prix”.

Ioan Francosa Kwizda

furnizorul curții c-reg. austro-ung., r.g. române și princ. bulgare

farmacist cercual în Korneuburg (lângă Viena).

Restitutions-Fluid de Kwizda

este apă de spălat caii, brevetă ces., regală. O sticlă costă 2.80 cor. De 40 de ani se folosește în staulele de curte, în grajdurile mai mari ale singuraticilor și în ale miliției ca înfărtător excelent, la lăptenirea mușchilor, etc. la adresări are rezultat minunat, căci face ca caii să biruie mai multă muncă.

Numai având breveta statură și veritabil Restitutions-Fluidul de Kwizda.

Să trimiți preț-curante cu înnoie gratuit și franco. Deposit general: Iosif Török farmacist, Budapest, Király-utca 12, Andrássy-ut 26.

Sirupul de miere de teiu alui Haláp

aduce mari servicii celor tuberculoși, și ori și căruia, care tușește, care e răgușit, răcit, fără apetit și care slăbește.

De multe ori o tusa neluată în samă și ne vătămătoare e semnul tuberculozei.

Nimeni să nu aștepte înrădăcinarea răului, ci să-l stărpească, deși când incolțește, iar unde să observă, să fie nimic prin

sirupul de miere de teiu alui Haláp

care are influința sigură la dureri de piept, însă, răceală etc. Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor. — După trimiterea banilor înainte se capătă numai

în farmacia „Apostol”, Budapesta József-körút 64/29.

Sesoul de primăvară și de vară pe anul 1906. STOFE VERITABILE DE BRÜN.

O garnitură de 3 10 metri pentru haine bărbațești (sacco, vestă și pantaloni) costă:
Cor. 7—, 8—, 10— calitate bună
„ 12—, 14— calitate foarte „
„ 16—, 18— „ fină „
„ 21— calitatea cea mai fină „

din lână adevărată.

O garnitură pentru haine negre (redingotă) 20 cor — Tot din magazinul firmei recunoscute ca solide

SIEGEL-IMHOF, BRÜN

să pot cumpăra tot felul de stoffe pentru pardisii, loden pentru turiști, mătase-camgarn etc. în prăvăliile fabricii. — Mostre să trimit gratis și franco. — Pentru transport iau răspunderea. — Mare favor pentru particulari, ocaziune de a cumpăra cu prețul original al fabricii.

Scutit prin lege: ori ce imitațiune și reproducere oprită.

— Necunoașterea legii nu e scuză. —

Judele: O-ăndi-tule, d-ta ți-ai pră-pădit banii până la ultimul crițar, pe in-ceruri de nimica, deși trebuia să știi, ce ori și care, că numai baizatul și un-soarea Zentifolie a lui Thierry singură e un mijloc sigur în toate cazurile precum dovedese această nenumărate scri-sori de mulțămâie.

Părătul: Durere n'am lăsat sedus de multe ori și am folosit mai multe balsamuri falsificate și mijloace nefolositoare, ce mi s'au recomandat, ceace im pare rău din toată inima.

Judele: Necunoașterea legii nu e scuză. Pen-tru ce nu ți-ai procurat d-ta broșura cu dovezii nenumărate dela apotheca lui Thierry, ce se dă gratis.

Părătul: Dure-e n'am știut nici asta.

Judele: Sub condițiunea, că vei procura-o aceasta, de-a astăd-tă ești achitat pentru negli-gința de a grijii de sănătatea d-tale și acelor din casă. Peste tot în viitor să te ferești de ori ce lucrui falsificate și să ții tare numai la balsamul lui Thierry, ca singur mijloc sigur. Legile sani-tare doresc, ca să le ținem strict și ori ce căl-care a lor se pedepsește asupra sau prin morb sau prin slăbiciune. Balsamul lui Thierry stă în-tru ajutorul omenimii bolnăvicioase și lecuiește ori ce boală. Și d-ta nu mai ai de suferit, decât îl ții în casă în totdeauna și îl folosești.

Balsamul lui Thierry este un mijloc fără păreche contra tusei, catarului, durerii de pept, tuberculozei, a inflamantii de gât a răgușelii a bronchitei a durerii de plămâni și de ficat contra sgârșiturilor de stomac a colicei, a perturbațiilor în rănză, și mai ales contra influenței. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple, sau un a mare cu patent 5 cor. franco.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Unsoarea Zentifolia a lui Thierry ste un non plus ultra pentru ori ce rane vechi, inflamațiuni, boale de piept, orbanț, copturi și umflături, buboae, vătămături, besicături și ori ce boală de piele la prunci.

Aceasta unsoare inmoie și depărtează ori ce corp străin, ce a pătruns în trup, ca țeruse, glăji, țanduri, nisip etc. fără durere, împiedică inveninarea de sânge și face superfluă ori ce operațiune împreună cu durere.

Prețul la 2 dose francoat 3 cor. 60 fl. Broșura cu miile scrisori de mulțămită se trimite ori și cărui gratis și franco.

Se spedează numai pe lângă plătire înainte sau rambursă. Se capătă la apotheca A. Thierry în Pragrad la Rohitsch-Sauerbrunn. La noi se află la I. Török și Dr. I. G. L. Egger în Budapesta, L. Vértés în Lugos.

Deschidere de magazin cu coloniale și delicatose.

Pe strada Weitzer János, în casa lui Mayer, vis-à-vis de poșta principală se pot căpăta coloniale, delicatose, cas de tot felul și admirabil nut pentru ceai. Mere fine din Ungaria de sud, torte de tulipan! Peste proaspăt ananas, țipar proaspăt, tot felul de cărnuri, cârnații de Kassa, șuncă de Kassa, cârnați-cnac de Győr, șunci proaspete, cârnați de șuncă. Brânză de munte proaspătă. Mazere verde, cartofi noi, cararabe, castraveți, oțai de vin. Tot felul de carne de animale sălbatice. Cere sprinjinul binevoitor cu stimă

SZISZKA I.

Am —
fest —
betiv —

până-ce nu am folosit *medicina antialcoolică a lui FRANKL.*

Femeea mea mi-a pus-o în băntură, și cum acest medicament nu are nici miros și nici gust, — fără stirea mea am luat leacul mântuitor. Acum mi-e scirbă de ori-ce băntură spirtoasă. Recomand ori și cul acest leac. K. M., măcelar.

Acest leac a readus fericierea în mi și mi de familie. Nu e stricăcios sănătății! Un flacon întreg e 5 coroane. Se poate comanda și cu rambursă.

FRANKL ANTAL, spiterie SZEGED, Felső-város 20.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se căștigi în prăvălia lui

Czernóczky Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-tér nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală

nu căuta alt medicament

ci cumpără o sticlă de **Dr. Flesch**

care vindecă reuma, răceala, durerea de mâni, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătaie, sfortări, selintiri și umidaturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o

Dr. Flesch Emil apotecar „Magyar Korona” GYÖR — Barosa-ut Nr. 24.

Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrássy-ut 26.

O sticlă de 1 1/2 delitre 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar” prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lângă ramburs poștal

Prăvălia de delicatose, băcanie, vin, ceai, șampanie, rum, ape minerale și salbătaciuni - a lui

Dürr Gusztáv

ARAD — vis-à-vis cu Casa orașului.
N-ru de telefon 118

Își recomandă cele mai proaspete delicatose cu prețurile cele mai ieftine și serviciul cel mai curat.

Carmale detot felul și Prune de compot.
Struguri proaspeți de Malaga.
Smochine de Sultan și Smyrna și Fructe candirate.

Migdale de dessert cu coaje de hârtie.
Prăjituri proaspete de ceai.

Pești marinați și în pați. HERINGI proaspete de Marea Ostică. SARDINE de tot felul.

CAȘURI de Ementhal. Groi, Gorgonzola, Strachino, Imperial și multe alte.

CARNARI

CONSERVE — LEGUME
Rămurile cele mai excelente.

Mare asortiment în Ceai de China și Rusia.
Magazin de vinuri de șampanie de Hubert „GENTRY-CLUB”
Casină, Törley și a renumitelor șampanii franceze Mumm Reims.

Cele mai bune calități cu comandă directă de

CAFEA

de Jamaica, Cuba, Ceylon, Iava-aur și Mocea.

Excelentă Cafea prăjită de PALERMO care la gust și aromă e fără pereche, în pachete originale de câte 1/2 kgr. 2 cor. și 20 fl.

Asortiment colosal de bogat în tot felul de

zaharicale diferite

aranjate

în cutii de lux, și — măsurate.

Amun!

Remediul cel mai bun în contra răcelei, tusei și a guturaiului este **Ceaiul pentru piept** de Szászkaánya! — Să poate afla la farmacistul: Dr. Béla Odor, din Szászkaánya (com. Krassó-Szőreny)

Un flacon, cu porto, 1 cor. 10 fl.

Fabrică de mobile de fier și de aramă în Arad.

Am onoare de-a anunța pe domnii proprietari de vile și de grădini acuma la începutul sezonului de primăvară că am un bogat asortiment de

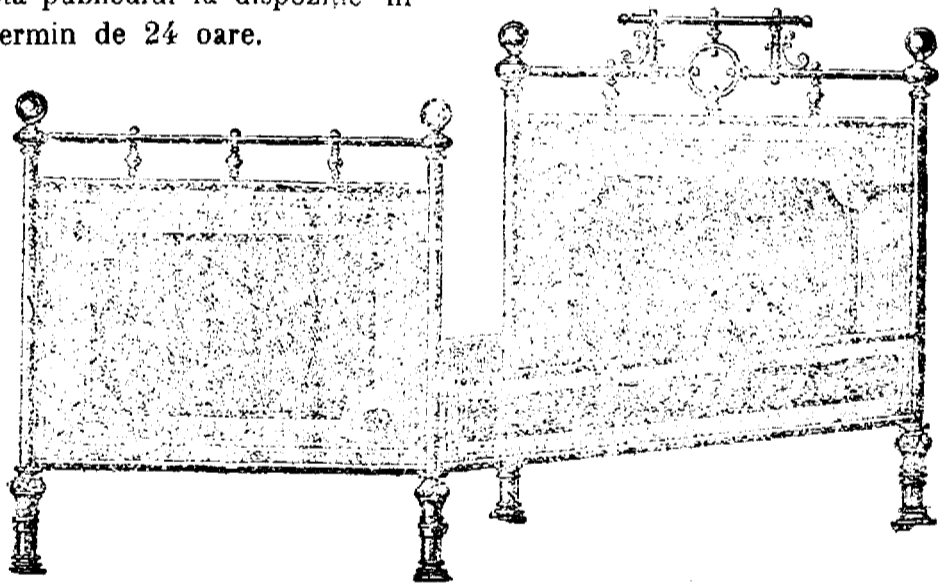
chioșcari de grădini, scune, bănci și umbrare

în execuție excelentă și plină de gust, cari țin ani de zile și să efectuează în orice mărime și formă.

Instalări complete **de cafenele și oteluri** fabricatul propriu.

Mobile de fier și aramă și somiere pentru particulari în execuție admirabilă.

Trimit devizuri după dorință în scris sau șeful fabricii mele va sta publicului la dispoziție în termen de 24 oare.

Comande primește:

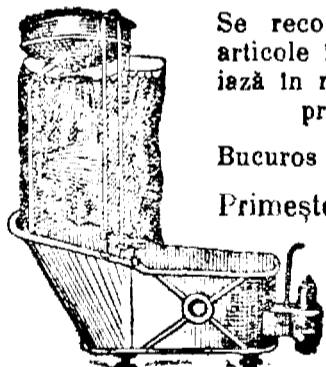
Fleischer Testvérek

FABRICA: Aulich Lajos-u. 14.

DEPOSITUL: Lázár Vilmos-u. (Palatul Földes.)

Hannauer Mihály

Tinicher de edificii și obiecte de lux, — în Arad, pe strada Deák Ferencz No. 24. (lingă biserica reformată)

Se recomandă cu executarea a tot felul de articole în bransa aceasta, pe cari le efectuează în modul cel mai prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftin posibile.

Bucuros servește cu preluări de spese.

Primește acoperiri de turnuri de biserici, acoperiri de case, etc, și tot felul de confecțiuni și reparațiuni de tinichea.

Se caută un învățacel.

Lantos József

prăvălie de manufacturi pentru bărbați și femei

ARAD, Piața Andrassy 20.

(Palatul Fischer Eliz) Lângă magazinul de pantofarie a lui Weinberger János.

Comenzile din provincie să execute repede și prompt.

Un nou magazin!

Am onoare de-a aduce la cunoștința on. publică că am ieșit din magazinul fraților Lengyel — unde am servit timp de 15 ani — și am deschis aici în loc pe piața Andrassy 20

sub firma Lantos József
o prăvălie de manufacturi pentru bărbați și femei.

Mi-am asortat magazinul având considerare deosebită asupra industriei noastre, — cu articolele cele mai bune și mai moderne mai ales cu pânzături, cu chifoane — de spălat și cu mătăsuri — de tot felul pentru bărbați și femei, și articole de modă, căpățeli etc.

Experiențele mele bogate câștigate în aceasta bransă mă îndreptătesc de-a nădăjdui că voi putea satisface dorințele cele mai delicate ale publicului în măsura cea mai largă.

Principul meu suprem este serviciul conștient și prețurile cele mai solide.

Mă recomand bunvoinei a onratului public,

cu dinstinsă stimă:

(Lichtenstein) Lantos József.

Mare atelier de reparatie

IN ATENȚIUNEA BICICLIȘTILOR!

B I C I C L E T E

pe lângă foarte avantajoase depurizări în rate

Fabricațiuni renumite „Puch“, „Meteor“ și „Monarch“.

Magazinul de biciclete, mașini de cusut sonerie, institut de telefoane și parafulgere a lui * * *

Koch Dániel

Arad, str. Deák Ferencz nr. 42.
Magazin de lămpi și tot felul de trebuințioase la biciclete. * * * * *

Numărul telefonului 440

Nouă mină de marmoră.

Am onoare a aduce la prealabia cunoștință a onoratului public din loc și provincie, că

în Arad, strada Wesselényi No. 1.

am sortat corespunzător împrejurărilor de azi o

mină de marmoră

unde primesc spre efectuare ori-ce lucru aparținător industriei de marmoră, precum: Mobile de marmoră, întocmiri de scăzi și scaune pentru măcelărie, întărirea pereților prin marmoră, marmoră pentru mese, etc. etc. etc., în cea mai bună calitate și în ori-ce culoare. Preț moderat, serviciu prompt.

Cu stimă: **Binda Angelo.**

Kovács és Thomay

fauri

Arad, Kossuth-utca 2. sz.

Avem onoare a recomanda în prețiosul p. t. DV. sprijin, prăvălia noastră de renume pentru construirea de trăsură.

După experiențele câștigate în 7 ani de-a rândul în fabrica de echipage imp. reg. de curte a FRAȚILOR KLBER suntem în plăcuta pozițiune de a corespunde până chiar și celor mai extreme pretențiuni.

Fabricăm echipage noi conform comandel — și primim reparări pentru prețuri ieftine și culante.

Trăsuri gata în deposit.

Preț-curent gratis și franco.

Cu deosebită stimă

Kovács és Thomay

fauri.

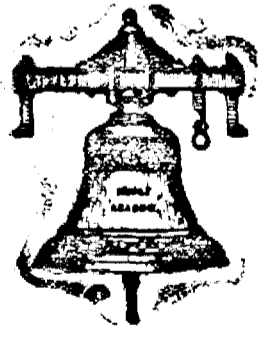
Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-23.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cări au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer, ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin- în esor întrebuițare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se elatine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis

Braun Gusztáv

STRUNGAR

Arad, strada Petőfi nr. 11.

Primul institut sudungar de auritură artistică
alui ▶▶▶▶▶ **E. I. SPANG**, auritor bisericesc,
(casa proprie) Str. Gărei No. 10. **TIMIȘOARA** (fabric)

Premiat cu diploma de onoare și cu
medalia de aur București, și cu altele
medalii de argint, la diferite expoziții.

Se recomandă pentru gătirea de tot felul de lucruri în arta sa
și anume:

altare noi și vechi (temple), tronuri, străni,
amvoane, sfeșnice, rapizi, prapori, cruci de turnuri,
plafonturi, decorații de părete, etc. ◀ ◀ ◀ ◀

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai
bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștientos. 000 Abonamente se fac cu
prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Berger Gyula

— farmacia
„la Sta Eli-
sabeta” —
— ARAD.

Recomandă mult căutatele sale preparate:

Săpunul spermaceutic »Sf. Elisabeta • cu efect sigur asupra pielii, pre-
cum și contra pistruilor ca mijloc
de înfrumusețare și reconstruirea pielii: — — — o bucată mare 60 fleri.

Pudră »Sf. Elisabeta • (roza) articol admirabil pentru menținerea fru-
museții, de tot inofensiv. Se poate căpăta
în culoare albă, roză și crem: — — — o cutie 90 fleri.

Apa de dinți »Sf. Elisabeta • recomandabil în special celor cu dinții
răi. Rumeneste gura, întărește gingiile,
sistează durerea de dinți și oprește scârțarea dinților: — un flacon 90 fl.

Apă de iorgovan pentru frumusețe »Sf. Elisabeta • Articol foarte iubit
de dame. Se poate
căpăta în culoare albă și roșie. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Leac contra reumei și răceleii »Sf. Elisabeta • Leac cu efect sigur con-
tra reumei, răceleii, ischias,
deasemenea contra durerii de cap, câteva fricțiuni ajung, pentru ea și cea
mai mare durere să înceteze. Un flacon mic 1 cor., un flacon mare 2 cor.

Spirit pentru păr »Sf. Elisabeta • Sistează căderea părului și formarea
de mătreacă o împiedecă radical. —
Prețul: — — — o sticlă mică 1 cor., o sticlă mare 2 cor.

Alifie pentru păr. Promovează creșterea părului și îl face foarte un-
dulos. — Un flacon mic 1 cor., unu mare 2 cor.

Ceai minunat pentru pept »Sf. Elisabeta • contra tusei, traonei, fri-
gurilor de stomac și boa-
leilor de gât. — — — o cutie 90 fleri.

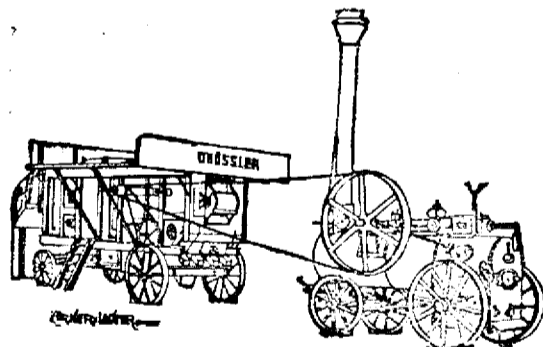
Eter pentru bățături. Delătură în scurtă vreme fără durere ori-ce
bătucire a pielii, ori bățături. O sticlă e de
ajuns pentru delăturarea celor mai mari bățături. — O sticlă 70 fleri.

Apoi, tot felul de aromatice, specialități din țară
și străinătate, medicamente pentru animale, pen-
tru porci, vite și galițe.

Carol Drössler

Fabrică Ces. Reg. de mașine agricole.

Budapesta, VI., Váci-körút 59.

Transportă automobile, lo-
comotive cu vapor, grape de
vapor, imblăcee cu vapor,
imblăcee de mână (jărgányos)
și motoare de ulei crud. Mon-
tează mori și tot felul de
mașini agricole și economice.

Mărfuri solide. ::::
Condiții favorabile.

Cataloge de prețuri și de
cheltueli, să trimitte gratis

::::: Se caută agenți

Telefon pentru oraș și comitat
387.

BRAUN N. A.

Telefon pentru oraș și comitat
387.

deposit de vopsele

Boros Béni-tér nr. 9 : ARAD : Forray-utca nr. 7.

Cel mai bun isvor de
cumpărare tot felul **vopsele, • lacc, • oleiuri, • Carbolinenm.**

Comandele din provincie cu reîntoarcerea poștei vor fi arangiate.

Cumpărătorii cunoscuți vor primi mare favoruri. Singurul pregătitor în Arad de vopsele pentru sobe.

Se poate căpăta numai la pregătitor.

Cere binevoitorul sprijin:

BRAUN N. A.

Lozuri pe rate

Imprumuturi pe lozuri

Cumpăr și vînd oferte

Comisioane de bursă

pentru toate bursele

Efectuește orice afaceri de bancă în mod
avantajos

Banca Frații Havas

membrii la bursă

Budapesta, Lipót-körút 17.

— Dam informații gratuite și franco asupra bursei. —

Scontarea cambiilor

Imprumuturi ipotecare

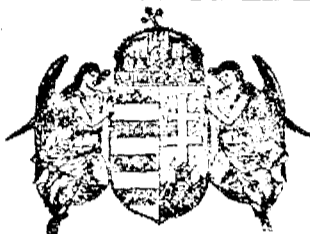
Operațiuni de împru-
muturi

Garanții

Afaceri de bursă.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**

Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote - - alui

ANTONIU NOVOTNY

TIMIȘOARA-FABRIC

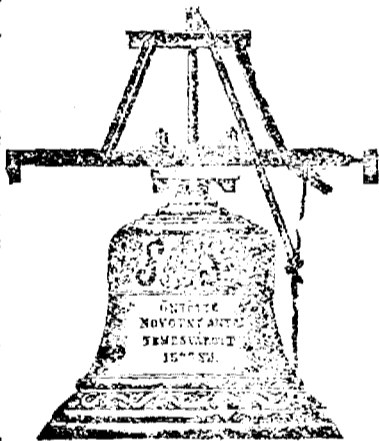
Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la
turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clo-
pote întregi, armonioase, pe ga-
ranție de mai mulți ani provă-
zute cu ajustări de fer bătut,
construite spre a le întoarce cu
ușurință în orice parte îndată ce
clopotele sunt bătute de o latură
fiind astfel mântuite de crepare.
Cu deosebire sunt recomandate

CLOPOTELE GĂURITE

de dînsul inventate, și premiate
în mai multe rînduri, cari sunt
provăzute în partea superioară —
ca violina — cu găuri ca figura S

și au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut
și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu,
astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton
cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-
tător, — pentru readjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
ca și spre turnarea de toate de metal. — Preț-caranturi ilustrate gratis.

Am onoare a aduce la cunoștința marelui public și
prea stimaților mei oaspeți, că

hotelul și beraria

„Spieluhr“

din Timișoara, care se bucură de un bun renume,
o conduc pre mai departe eu singur.

Mă voi nisui se câștig buna voința marelui public,
și a întări tot mai tare renumele hotelului meu prin
un serviciu prompt, prin o cină bună și beuturi esce-
lente. Cerând binevoitorul sprigin,

sunt cu stimă:

Müller Károly la „Spieluhr“ Timișoara.

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini

Arad, — strada *Autich Lajos* — nr. 22.

Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce
aparține branșei sale, precum :

înfierări de pereți, pregătiri de case, gri-
lage la morminte, fântâni, cuptoare, etc.

Mai departe, primește *reparări de cumpene,
biciclete, apeducte, ect.*, pe lângă prețurile cele
mai moderate și cel mai prompt serviciu.

E și în interesul D-Tale!

— Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta
magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam :

Un blous la modă foarte frumos și **o stofă**
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma brilliantină
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întrege comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 cmtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere spriginul on. public cu stimă

HEGEDÜS ARMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vdnăt!

5 Cor. și . mai
..mult..
pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Luoru simplu și iute, — pentru intreg anul acasă. Nu se cere nief o cunoștință de mai înainte. Depărtarea nu are a face. Luorul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas-utca 3-365.

PRAG, Petersplatz 7,—865.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7

unde de altfel având prăvălie, în garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efeptuesc în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7

— Magazin de jaluzii cu automat. —

Contra anemiei și nervosității

cea mai bună influență are

Vinul ferat china al farmacistului Rozsnyay Mátyás.

Prețul unei sticle e. de 3 cor. 50 fil.

Contra căderii părului

are cea mai bună influență

Spiritul de păr al lui Rozsnyay

care în scurtă vreme delătură mătreața și căderea părului; apără părul de rupere și-i dă o strălucire mătăsoasă. Prețul unei sticle e de 1 cor. și 50 fil.

Sirop pentru copii, contra tusei

Leac admirabil pentru copii mici.
Sticla: 60 fileri.

Toate aceste medicamente se capătă în stare veritabilă, la spitația lui

ROZSNYAY Mátyás, Arad.

Szabadság-tér.

In atențiunea Onoratelor Dame!

Cu toată stima aduc la cunoștința tuturor damelor din loc și provincie, că în Arad, piața Libertății No. 11 (lângă Porter Vilmos) **am deschis** după modelul atelierelor parisiene,

o confecțiune de haine femești

de care până acum în Arad încă n'a fost.

Primește spre efectuare ori-ce lucru ce se ține de această branșă, precum haine de casă, de stradă, ocazionale, de sărbătoare, și altele de lipsă pentru dame și copii dela forma cea mai simplă până la cea mai scumpă, în croitura cea mai elegantă, pe lângă prețurile cele mai moderate și pe lângă serviciul cel mai prompt.

Haine de doliu se pregătesc în 12 ore.

Cerând sprijinul onoratului public — rămân cu deosebită stimă:

HUPPERT HENRIK

Confecție de haine englezești — Arad, Szabadság-tér 21 (casa Lengyel).

Nouă compactorie de lux!

Cu onoare aduc la cunoștința onoratului public că, am deschis în Arad (palatul Minorităților) o admirabilă

compactorie de lux și cărți come ciale

unde se pregătesc tot felul de legături fine și durabile, paspartouri, carnete familiare, colecții de chipuri, cassette, etc în piele, plus sau mătăsă, în ori-ce formă și pe lângă prețuri convenabile.

În lucrurile tehnice mă pricep foarte bine, și mă angajez să pregătesc schițarea de planuri punctual și în mod practică.

Cu deosebită stimă: **Mayerhoffer Adolf**, Compactor. În Arad (Palatul Minorităților).

Se primește îndată o fată și un băiat la învățătură.

Prăvălie de perii, articole de toaletă și parfumerie.

Perii de haine, de păr, de dinți, de unghii, ect. de toate soiurile. Lustruitoare de odăi, măturii de perii și tot felul de articole de perii de casă și pentru gospodărie. Bureți, articole de piele de cerb pentru curățat. Coșuri de poame, de flori și de voiagiu, în mari assortimente, etc.

Hegedüs Gyula

Prăvălie de perii, parfumerie, articole de toalete și frizerie,

ARAD, — ANDRÁSSY-tér 15.

Diferite soiuri de parfumerii veritabile franceze, pudre, creme pentru față, articole de curățat unghiilor (Garnituri manicule), ape de dinți, praful de dinți, săpunuri de spălat, ace de părpieptene veritabile de broaște țestoase și de os de elefant, corn și cauciuc, articole de piele și geamantane mici de mână, fine, pentru dame. Articole de oțel de Sollingen sau oțel englezesc.

Articole de tot soiul veritabile franceze și tot felul de articole de gumă, spoi bandage, etc. etc. etc.

Mare assortiment (magazin) de tot felul de articole de frizat.

Covoare de cocus, ștergătoare de picioare de cocus și covoare de baie.

In atențiunea proprietarilor de vie!

FABRICA DE MAȘINI

a lui

HENDL ÖDÖN

ARAD, Strada Kossuth No. 47.

Pentru sezonul apropiat al stropirii viței cu apă de piatră vânătă

prin stropitoarea mea automat

se poate face mare economie de materie și timp. Stropitoarele acestea prin construcția lor simplă se pot ușor manipula și nu se strică, sunt pregătite din cea mai bună aramă, și s'au dovedit de cele mai bune. Asemenea recomandă

pe seama economiilor mai mari

stropitoare

pentru struguri, efecte și cartofi.

DISTINS CU MAI MULTE DIPLOME ȘI MEDAILII DE AUR ȘI ARGINT

3 ani garanță. Catalog ilustrat gratuit.

Tot acolo este de vânzare
un locomobil Clayton-Schuttleworth cu putere de 8 cai.

Fiecare cumpere apă minerală numai „Répáti“ și să bea cel ce vrea se ajungă viață lungă și și d'acea pentru că face de prisos multe ape minerale austriace și străine.

„Répáti“

svorește din pământ săculese, într'o curățenie ideală țipsită de bacoile și conținând cu îmbelșugare fer.

Répáti, apă acră și univorsală este de un efect învierător și vindecător se folosește cu uimitor rezultat mai ales împotriva tusei răgușeli, stomacului, rărunchilor, ficatului și a boalelor de intestire precum și la boalele urinei, apoi contra reumatismului, anemiei și împotriva boalelor de pept și organelor de respirație și mistuire.

Cu Répáti, este o apă foarte plăcută și de un efect foarte că Répáti, vindecător admirabil este foarte ieftină, drep-aceea fiecare care și prețuește sănătatea, ca bentară de toate zilele, goală cu vin ori cu lapte să o folosească

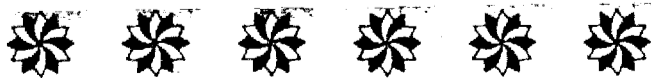
Répáti, se poate căpăta în ori care prăvălie de coloniale și se expediază și la casa particulare.

Magazin exclusiv pentru Arad și ținut la

BOROS LAJOS

magazin și locuință: ÁRPÁD-TÉR No. 5.

La cumpărătorii din ținutul Aradului, la o comandă cel puțin de o țără (60 de sticle) espediția la gara din Arad se face gratuit.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu trageră spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de — — — taburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public că în Arad, Atzel Péter-u. No. 2. (la intrarea dela Zrinyi)

un biuro de imobile și zăloage
(amanete)

din încrederea unui institut de banî de primul rang în Europa, care a încredințat pe Dr. Heppes Béla cu reprezentarea juridică.

Ofer la toate băncile din provincie, din Budapesta sau străinătate pe lângă prețuri ieftine pentru imobile de pământ și case de închiriat pe amortizație sau împrumuturi de amanetare până la 65% a valorii imobilelor.

Ofer împrumut de oficiu în cel mai culante mod pe timp de 5—15 ani pentru oficeri în armată, la oficanți de stat, comitat, oraș, tren, persoane private pensionate și la astfel de pensionați cari au o pensiuie mai mare de 1100 coroane.

La aranjarea afacerilor de împrumut cel ce cere împrumutul n'are nici un fel de spese de preliminar.

Primesc încredințări de a cumpăra și vinde averi imobile, ca și de închirieri.

Primesc încredințări de parcelarea bunurilor, de vîndere după parcelare sau de închiriere după metoda acesta.

Primesc în urma legăturilor mele cu „Institutul de credit din Budapesta“ și „Societatea de credit din Viena“ învoiri pe lângă cele mai culante condiții.

Cu stimă

Robitsek Kálmán

Institut de amanetare a imobilelor și zalogirilor.

Deschidere de atelier pentru lăcătușerie. **Avis!**

Atelier de lăcătușerie artistică și de construcție

cu onoare aduc la cunoștința onor. p. t. publicului că am deschis — pe Făczán-uteza nr. 6 — în ARAD, aranjat modern, pentru a efectua orice în bransa aceasta.

Execut: cămine, incuitori, ferestre și uși de fier, țitni, prese de vin, șurube pentru poduri, trepte de fier, balcoane, rude de steaguri, mobile de fier, bănci pentru grădini, parafulgeri, tot felul de ferării, ca: grădele de morminte și cruci, instalare de fîntîni cu pompe, reparări de case cu prețuri foarte convenabile — în schimbul unor execuțiuni perfecte.

Asigurând pe onor. publice de serviciul meu prompt și corespunător, mă rog pentru binevoitoru sprijin.

Cu deosebită stimă:

PANKER F. VICTOR

Mare asortiment de grădele pentru morminte în mărime naturală. — Modelele pot fi privite.

Serviciul prompt și conștientos!

Unde se adună Români? La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eficiente.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cîrnași proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!

Lucru distins și durabil.

Serviciu prompt și punctual.

Liferantul armatei comune ces. și regești.

S'a deschis sub nrul 1. din strada Salacz

(vis-a-vis de Hotel Central)

prăvălia de cufere, de lucruri de lux de piele, de șeli și de pielarie a lui

BÉRCZI PAL.

Deposit mare de lucruri de lux de piele de calitate cea mai bună și anume: CUFERE, PORTOFOLIU DE CĂLĂTORIT, NECESARE, toalete, ridicule; ghiozdane pentru bani, de buzunar, de tutun, de rugări, pentru acte, cheșneri, vânători și altele; tot felul de buzunare și multe de călătorit. Asortiment bogat de șeli, părți de șea, articli de călătorit, sport și pentru dresură.

Adjustări întregi de șeli pentru călătorești și ofțeri două prescriptii.

Unelte de călătorie și de cai de inbacnat în abundență, asemenea am biciuri, toporiște, ticiuri împletite de piele, biciuri pentru patru cai, tot felul de sudătorii de lux și de ham, velițe pentru cai, rețele contra muștilor, zăbrele și altele. Unelte pentru grajd și pentru îngrijirea cailor, anume: perii de cai, manuși de cai, piele de cerb, bureți pentru spălatul trăsurilor și alte unelte din copită, piele galbănă și din gumi.

Când mă recomand bunei voinți a marelui public, nu întârziu a spune, că toate lucrurile, toate reparările se fac sub conducerea mea.

Mai departe pe baza întreprinderilor mele mai mari am astfel de ca se pot vinde cu preț cât de ieftin.

Comande din provincie se efectuează la moment. Cele ne plăcute vor fi schimbate.

Cu profundă stimă

Bérczi Pál,
Strada Salacz nr. 1.

Toate lucrurile ce ca în aceasta bransă se efectuează iute și prompt.
Mare asortiment! Prețuri ieftine! Mare asortiment

Noroc colosal la Gaedicke!

La tragerea isprăvită acum a clasei a VI. am fost în plăcuta poziție de a plăti clienților mei câștigul principal de

400,000 DE COROANE.

Tot la tragerea trecută au câștigat clienții mei următoarele câștiguri principale:

400,000	cor.	cu numărul	19406
60,000	”	”	3952
30,000	”	”	88873
30,000	”	”	42778
20,000	”	”	88000
15,000	”	”	97214
10,000	”	”	71772

Basat pe acest noroc mic în felul său, pe care singur l'am ajuns, ofer onorațiilor mei clienți losuri pentru clasa I-a XVIII trageri, ce va avea loc în 23 și 25 Mai.

Intregi	De jumătate	De pătrar	O optime
12.—	6.—	3.—	1.50 cor.

Toți clienții mei primesc bilete de cheque cu cari să trimet banii fără de a plăti porto. Fiind căutarea mare, rog pe clienți să grăbiască înainte de a mi-să isprăvi losurile. Inmulțiți numărul acelor fericiți, cari pot zice că s'au îmbogățit prin firma norocoasă

Banca GAEDICKE
BUDAPESTA, KOSSUTH LAJOS-UTCZA 11.

Cămeși pentru bărbați, gulere, manșete și cravate.

Radó Sándor, Arad, Forray-u., casa Lukács (colț).

Inștiințez pe p. t. publicul de dame, că am preluat magazinul de corsete al firmei **FRĂȚII BRASSAY** și până ține le vînd cu preț redus.

Au sosit toate noutățile de toamnă și iarnă cele mai elegante și de lipsă țesături, precum și negre — asortiment mare.

Foarte mare asortiment de flanele și barchete ce se pot spăla.

Tot felul de ornamentale și captușeli.

Serviciul prompt și conștientios.

Bine-voitorul sprijin al onor. public, îl cere cu deosebită stimă:

Rado Sándor.

Pînză, șifon, canavas și rufe de pat.

Ciorapi, mănuși și batiste

Mătase, cîrpe de Berlin și șaluri

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase o o o

În special fabrică diverse mașini de sămănat, secerat, stărmătoare de encuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, alururi, pluguri (Șelitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și tigiării miel și mări, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinăriiilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de încălțagerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate. pe lângă serviciu cinsit și prompt.

MÁLICS J. sculptor și măsar ARAD, Str. Közép nr. 16.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de sculptorie din Arad, strada Közép nr. 16, care e aranjat conform recerînțelor moderne, se pregătesc

dormezele,

mobiliare de salon etc., etc., după stilul cel mai nou și după esecția cea mai frumoasă.

Mai departe în atelierul meu se găsesc

tot felul de mobile

prin ce mă aflu în plăcuta poziție, ca comanda cele mai mari să le efectuez pe lângă prețurile cele mai favorabile, în timpul cel mai scurt, posibil.

La dorință pot se dau deslușiri cu privire la prețuri, comanda din provincie se fac cu reîntorcerea poștei.

Cerând comanda DVoastre, rămân

cu deosebită stimă
Málícs J., sculptor și măsar
Arad, str. Közép nr. 16.

În Arad, — încă n'a mai fost!

Orice reparație de ceas numai 90 cr.

Garanție de un an. Sticlă de ceas 10 cr.

In partea teatrului

Vörösmarty-utca 3.

Am în deposit, în totdeauna, lucruri fine și prețuri cu adevărat ieftine.

Tot felul de ceasuri de buzunar, de părete și weckere (de deșteptat).

LA CEASORNICARUL

SZILÁGYI MÁRTON

Nu e numai reclamă!

Poftească oricine a se convinge că acolo se pot repara orologe și ceasuri, bine, ieftin și conștientios. Tot acolo se primesc calfe de primul rang, și se angajază și ucenici pentru ceasornicărie.

Magazin de pălării de dame.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public, că am primit în magazinul meu

cele mai noi

pălării de modă din Paris și din țară

Recomand atențiunei publicului noile mele

pălării de dame engleze și pălării de sport Manilla și Panama.

Adaptări să fac după modeluri dorite și să execută cu prețurile cele mai moderate.

Pălării de doliu gata. Comenzile să esecută în orice fel — în timp de o oră.

Rog pe onor. public de-a-mi da atențiunea cavenită și de-a vizită bogatul meu magazin.

Cu toată stima:

MAJOR JULIA

Magazin de pălării de dame

ARAD, Palatul Minorităților

În partea străzii Weitzer, față cu băcănia lui Fejér Gyula.

Farmacia „MANIA AJUTĂTOARE“ a lui JAHNER RUDOLF Timișoara-Fabric, Str. Principală 70.

Discretă și zilnică expediție cu posta. ☐ Telefon 476.

„JAHNER“ Cremă neunsuroasă.

Cel mai nou produs higienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înlătură petele galbene, bucele pricinuite de înfierbunțeli, sgrăbunțele și alte necurății de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 tegulă . . . 1 coroană.

- „Jahner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la bălari, saloane și de zilnic folos. carea acoperă încrețiturile și e cu totul nestrucioasă. In culorile: roză, alb și crem. 1 cutie . . . 1 coroană.
„Jahner“ săpun. 1 bucată 60 de bani.
„Jahner“ pastă de dinți. 1 doză, 1 coroană.
„Jahner“ apă de gură. Bună pentru curățirea gurii, bușii și gingii buroși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă, cor. 1.40; jum. sticlă, 70 b.
„Jahner“ esență de păr. Excelentă pentru înfrumusețarea mătetei și contra căderii părului. 1 sticlă, 1 cor. 30 bani.
„Jahner“ pomadă pentru creșterea părului. 1 tegulă 4 coroane.
„Jahner“ vâpșeală de păr pentru a colora în blond părul sur și cărnău. Neruștă colorării e esențială. La comenzi să se poteze că părul încrunțit în ce culoare să se vopșească (negru, brunet ori alb). Un carton 4 coroane.
„Jahner“ apă blondină. Pentru a vopși în timp scurt, în bălaură, nașii și părul negru sau brunet ori negru. 1 sticlă, 4 coroane.

Fluidul ventru reumatism și gicht, al doctorului Hoffmann.

Medicament folosit de ani îndelungați împotriva gichtului, reumei, durerii de nervi, levrăgiei, reume, durerii de mușchi, exudate, ischias, scrintrea membrilor, întepeneala mușchilor și coardelor, schilăvirei și a durerilor din crucea spinării. 1 sticlă, 80 bani.

Tusa. bomboanele lui Dr. Oppolzer.

Mulț foarte bun contra catarului organelor de respirație, contra tusei și a inflamației la gât, a catarului de plămâni, a grelei respirații. 1 cutie 50 b.

Pilulele curățitoare de sînge ale lui Dr. James.

Pilulele acestea curățesc sîngele, iriteză activitatea intestinului și ajută lucrarea scaunului, depărtăază toate sucurile rele, fierca stricăta și rămășițele rămase dela alte boale. 1 cutie 60 bani.

Balsam Dr. James.

Balsamul acesta încălzeste rînză și singele îngreunat, depărtăază aereala, flegma și fierca superficială și prin aceasta produce o mistură proaspătă, prin urmare aduce și misturarea rînzii (stomacului) în misturarea nouă și poartă la mîncare și beuatură. Balsamul acesta depărtăază vîrurile, sporțește activitatea intestinului, delătura ridicarea din stomach, amărăciunea, greșăta, durerea de cap și amețela. 1 sticlă, 80 de bani.

Unsoare de răie, — a prof. Kaposi.

Unsoare foarte bună se aplică cu bun rezultat nu numai la răie, ci și la tot felul de eczemă de ale pielii. 1 tegulă, 1 coroană.

Preservativ pentru galițe.

Mijloc probat contra epidemiei gânilor, găștelor, rațelor, curcilor, etc. Prelul unui pachet: 1 cor. 40 bani.

Blister (unsoare roșie engleză) contra inflamațiilor cronice dela încheieturi, a cărnei moarte și a deformităților de picioare și tot soiul de boale de oase.

1 teg. mică 1 cor., 1 mare 2 cor.

Unsoare de umflături.

Cu adevărat umitor folosită la rucele de gogoase, buretele de gogoase, la umflăturile de boala apei, rane de sermături, aprinderea pielii, de oase, etc. 1 tegulă 1 cor.

Prav de cai.

contra tusei, ofteiei și șgărilor, mai departe contra catarului, lipsei de apetit, etc. 1 pachet 80 bani.

Prav de vite.

contra tusei, relei misturii, lipsei de apetit, pentru curățirea șigelui, și la vaci pentru îmbunătățirea laptei. 1 pac. 80 bani.

Prav de răie.

Contra răiel și diferitelor boale ale animalelor de casă. 1 pachet, 60 bani.

Balsam de rane.

Pentru rane și fistule rău granulate, învechite și alte diferite rani.

Prav de porci.

Recomandat la lipsă de apetit, provocată de reaua mistură, mai departe contra tusei și a viermilor lăuntriți precum și pentru curățirea singelui. 1 pachet, 80 de bani.

Pentru înconștinarea curăzătorilor și unsoare, Preparatele lui Rudolf Jahner se găsesc din larg în toate părțile țării și se pot căpăta la Farmacia „Acria ajutătoare“ a lui R. Jahner, Timișoara-Fabric, Strada Principală numărul 70.

Török e făcătorul norocului!

E neîntrecut norocul ce favorizează banca noastră. In scurtă vreme am plătit peste 25 milioane coroane câștiguri on. noștri clienți; într'aceste două dintre cele mai mari și anume de două ori cosciugul mari și anume: de două ori câștigul mare de 600.000 coroane.

și câștigul mare de 400.000 coroane.

mai departe 5 ori à 100,000, 3 ori à 90,000, 2 ori à 80,000, 3 ori à 70,000, de 3 à 60,000, mai mult de 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 10,000, 5,000, 3000, 1000, 500, Cor. și alte mai mari câștiguri.

Recomandăm prin urmare on. public, că la loteria de clasă ce va începe de curând, să participe cumpărând los din casă de bancă cu cele mai multe șanze de noroc.

La loteria de clasă ungară a 18-a ce va începe acum, vor cădea

62,500 câștiguri pe 125,000 lozuri și de tot se va trage la sorți câștiguri în sumă de 16 milioane 457,000 coroane.

Comandă numărul ce corespunde numelui! Bani mulți ne stă da vraja vieții. Poate va surprinde bărbatul femeia ori femeia bărbatului cumpărând un loz pe numele său. Intâmplarea joacă mare rol în viața omenească și ușor poate că toată prin o întâmplare norocoasă, să nimerești numărul D-tale, care va ieși din urna norocului.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot! Sok pénz szépé varázolja az életet! Talán megiepi a férj a feleséget vagy az asszony az urát a nevé mellett álló sorsjegy megvétele által egy főnyeremennyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencseszelettel folytán a neve mellett számot eltalálta, melyre egy nagy nyereséggel jut.

Table with lottery numbers and names. Columns include names and numbers. Examples: Adam, Adél 4040; Dossó, Erzsébet 6411; Iván, Jolán 12305; Ottó, Melánia 20441.

cel mai mare câștig eventual 1,000.000 coroane;

un beneficiu 600,000, 1 câștig 400,000, 1 à 200,000, 2 à 100,000, 2 à 90,000, 2 à 80,000, 2 à 70,000, 2 à 60,000, 1 à 50,000, 3 à 40,000, 3 à 30,000, 6 à 25,000, 9 à 20,000, 13 à 15,000, 44 à 10,000 și mai multe alte câștiguri.

Prețurile conform planului a lozurilor la clasă I.

1/8 loz original fl. — 75 adică 1 cor. 50 fil. 1/4 loz original fl. 150 adică 3 cor. 1/2 > > 3 — > 6 — > 1/1 > > 6 — > 12 >

Schimbul trimiterii sumei. Plan oficial gratuit. Comandă rugăm imediat, dar mai târziu

pană la 15 Maiu a. crt.

a ne trimite, după ce numerii de noroc de mai sus trec iute.

Török A. és Tsa,

Adresa telegrafică Törökek, Budapest. casa de bancă, Budapest. Adresa telegrafică Törökek, Budapest.

Cea mai mare vânzare de lozuri de clasă.

Filialele noastre:

Központ: Teréz-körut 46/a.

I. filială Váci-körut 4/a.

II. filială Museum-körut 11/a.

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile feul ca din magazin și admirabilele rite: bandage și diferite preparatii, sale

Crema de lăcrămioare: preparat superb, delatură pistrui, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.
Săpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.
Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feței o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutură frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Fluid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților. Alifie »Coroană« pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun »Coroană«, buc. 80 fil. Spirit pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și praful de dinți »Papp« 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.
 Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“ colțul dela András-sy-tér și Petöfi-u. Arad.**

URMAȘII LUI KUBÁT

Văduva Kubát Antalné
ARAD

Fabrică de perii și pensule

Strada Weitzer János (Palatul Minorităților)
 Atelierul: Strada Angyal Nr. 28.

Magazin de perii și pensule de cele mai bune calități.
 Fabricare de tot felul de articole în bransa aceasta.

Cumpărare de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. public din loc și jur precum și onor. mei clienți, că am cumpărat

prăvălia de ghete a lui GORZÓ și soții

care există de 15 ani și în care și eu am fost partaș. De azi înainte eu o voi conduce ca prăvălie proprie.

Cu deosebită stimă

BOLEZNI ANTAL

Arad, Salacz-utca 2 sz.

Sirupul carpatian pentru pept al lui Barcsay!

Cu fier, calciu și sirup de brad.

Acest sirup, ce se întrebuințează cu succes de 30 de ani, e admirabil medicament contra tusei și asudărei de noapte.

Promovează pofta de mâncare, nutrirea și mistuirea; întărește și întinerește corpul.

Bărbații și copiii, îl pot folosi fiindcă are deosebită influință asupra singelui și formării oaselor.

Prețul unui flacon 80 cr.

Se poate căpăta numai la

spiteria lui

Barcsay Károly

Szeged, Széchenyi-tér 12.

Pentru vinderea în comisiune a **Marelui magazin de assortimente de sticlă**

de porcelan, maiolică, vase de piatră, obiecte de lux, vase, lampe de mase și candelabre, oglinzi, obiecte de argint, alpaca și nickel, deeoruri pentru odăi și mese, acomodate pentru aranjamente casnice, începând dela calitatea cea mai fină până la cea mai ordinară sunt neasămănător de convenabile.

Toate acestea, se vînd pe prețuri foarte moderate — în prăvălia mea, situată pe **Szabadság-tér 21.**

Efectuesc foarte punctual comande de sticlărie.

Cu stimă: **Klohs Adolf.**

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgârieturi, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.
Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
Depărtează frigurile stomacale, colicele,
lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea „CENTAURIA“. Eu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.

Farmacia „la Sta Troiță“

NĂGELE ANTAL

TIMIȘOARA, Gyárváros, Főutca nr. 44.

Crema „Helén“

 pentru față și mâni.

Înlătură pistruiile, petele de ficat și tot felul de necurătenii de piele.
Se folosește seara înainte de culcare.

1 borcan mare — — 1 coroană
1 borcan (de probă) — 60 fileri
1 săpun — — 80 fileri
1 cutie pudră „Helén“ — 1 cor.
1 sticlă apă de sărat — 1 cor.

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10—70 ani

după mărirea sumei împrumutate cu 4, 4¹/₄, 4¹/₂, 4³/₄, și 5%, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipate nu sunt, la dorință anticipez speșele de întabulare, convertez datoriile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt. —

SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a
Institutului pentru credit fonciar din Sibiu
pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului
Bichiș, Gyula, Ciaba. 215

ARAD, Boros-Béni-tér 22 sz. etagiul I.
(Piața cerealelor.)

Biroul filialei: B.-Ciaba, Calea Berényi.

Primește pe lângă onorar acuisitori de afaceri abili și demni de încredere.

Bogat asortiment de lămpi de casă și candelabre.

Prăvălie: **Andrássy-tér**
; ; ; **No. 13.**
Palatul minorităților. No. telefon 838.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

KOHN JÓZSEF
A R A D

Atelier: **Bathyány-u.**
; ; ; **No. 23.**
Casa proprie. — No. telefonului 821.

Distins cu premiul I la 6 expoziții

— **Lumina nouă!** — **Noutate!** — **Lumina nouă!** —

Pe teren gazopiric
cel mai bun succes
l-a avut până acum

lampa mercediană

la care luminarea a 75 de luminări, costă mai puțin decât lampa cu petrolu 20” și care poate fi aplicată la ori-ce candelabru ori lampă de masă; prin ceea-ce cu 30% avem luminat mai frumos și 50% cruțare de petrolu. Recomand aceasta în atenția cafegiilor, birtașilor, cancelariilor celor cu afaceri și privaților.

Singurul magazin e al meu, unde răspund punctual și eșteptesc orice comandă.

Cu stimă: **Kohn József.**

Mare magazin de ustensili și articole casnice.